

# Mowa Mołotowa i proces warszawski to próby zastraszenia Polski

## Opinie w Stanach Zjednoczonych o procesie

(Od własnego korespondenta „Narodowca”)

Nowy Jork w sierpniu 1951

W tym samym czasie, gdy w Warszawie prawa ręka stalinowska, wicepremier Mołotow wystąpił z pogrozkami pod adresem Tity i Zachodu — zawiązał w odwiedziny do marszałka Tity senator z partii demokratycznej Kongresu, Mc Mahon.

Jugosławia ma widoki uzyskania z Ameryki sprzętu obronnego, jak i pomocy ekonomicznej na większą skalę w bliskim czasie.

Omawiając mowę warszawską Mołotowa — delegat Stanów Zjedn. w ONZ Austin oznajmił, iż w razie gdyby nastąpił sformułowany atak na Jugosławie, to zostanie Ticie udzielona pomoc militarna z strony ONZ. Jednakże Austin wyraził opinie, iż ostatnie pogrozki Mołotowa w mowie warszawskiej skierowane były raczej do Polski, niż do Jugosławii. Mołotow miał na oku „ostrzeżenie” ludności w uzbrojonej przez komunizm Polsce, by się nie odważyła wstąpić na drogę titoizmu i nawiązania kontaktu z zachodnim światem.

Również otwarty obecnie w Warszawie proces dziewięciu oficerów, w tym czterech generałów, w którym reżim usiłuje wykazać oskarżonym uprawianie sabotażu i szpiegowstwa na rzecz anglosaskiej demokracji — pozostaje w związku z akcją Kremli czyszczenia w ryzach satelickich Polski, w drodze próby zastraszenia ludności — ciężkimi karami za żywienie wiary w zachodni świat.

### Gen. Tatar i wizyta „Roosevelta”

Na ławie oskarżonych znaleźli się wyżsi oficerowie, znani z pobytu w Anglii, a nawet w Ameryce. I tak generał Stanisław Tatar, który znajdował się w sztabie Armii Krajowej gen. Borkomorowskiego, odbywał w „nisji” pułkowej wyprawę z Polski okupowanej do Londynu i powracał do kraju w drodze użycia spadochronów. Gen. Tatar w swoim czasie towarzyszył prezydentowi St. Mikołajczykowi w podróży dalszej, która miała na celu złożenie wizyty prezydentowi Rooseveltowi.

Po zakończeniu II wojny światowej w 1945 r. gen. Tatar wrócił z Zachodu do Warszawy, zabierając z sobą do reżimowej Polski, również obecnie zasiadającego w Warszawie na ławie oskarżonych, pułkownika Marcjana Utnika, który podczas II wojny światowej był przez pewien czas szefem dwójki, a następnie Oddziału VI w Londynie. Płk. Utnik został wysłany przez reżimowe władze ponownie do Anglii w charakterze szefa wojennej misji zakupów. Został on odwodzony do reżimowej Warszawy, rzekomo dla objęcia nowego stanowiska, zaledwie w jesieni ub. r.

### Kluczowa postać w reżimowym procesie

Kluczową postacią w procesie obecnym w Warszawie jest generał Stefan Mossor, który odbywał wyższe studia militarne we Francji przed wojną. W czasie II wojny światowej gen. Mossor był jednym z nielicznych oficerów polskich, którzy współpracowali z Niemcami okupantem; był on również jednym z tych oficerów, którzy podpisali raport niemiecki dotyczący masakry katyńskiej. Po zakończeniu I wojny światowej, gdy reżim warszawski przystępował do pospiesznej budowy komunistycznej armii polskiej — gen. Mossor dostał do wyboru — proces o pełnienie zdrady, lub objęcie wysokiego posterunku wojskowego w satelickiej Polsce. Wybrał drugą alternatywę i wkrótce stał się kluczową figurą w nowotworzonych polskich siłach zbrojnych w sowiezizowanej Polsce. Gen. Mossor miał w reżimowej Polsce nad sobą tylko dwu wojskowych zwierzchników: jednym z nich był poprzednik Rokossowski, „marszałek” Rola-Zymirski, dla którego nawet sami Rosjanie mieli mało uznania, zaś drugim zwierzchnikiem gen. Mossora był rosyjski szef sztabu, gen. Korzyccy. Od 1946 do 1948 r. gen. Mossor podlegał bezpośrednio gen. Korzyccy, jako jego zastępca. W owym czasie gen. Mossor był upatrzony przez reżim warszawski na naczelnego dowódcę sił zbrojnych w razie wojny. W roku 1946 gen. Mossor zjawił się w Paryżu, jako czelony rzeczoznawca militarny w delegacji reżimowej na pokojową konferencję dla sporządzenia traktatów z Włochami, Finlandią, Węgrami, Rumunią oraz Bułgarią.

### Sybeli oskarżonych oficerów

Po objęciu w Warszawie naczelnego dowództwa wojskowego przez marszałka Rokossowskiego, został gen. Mossor usunięty ze stanowiska w sztabie. Przeniesiony został on na dworkę okręgu korpusu do Krakowa, na którym to ostatnim większym stanowisku pozostawał do końca 1950 roku. Już jednak od początku bieżącego roku poczęły krążyć wersje o aresztowaniu gen. Mossora przez reżimowe władze. Przez szereg miesięcy w L. r. nie słyszano nic o nim, aż dopiero obecnie, gdy wypłynął jako kluczowa postać na ławie oskarżonych przez reżim o szpiegowstwo na rzecz Zachodu.

Wraz z gen. Mossorem znaleźli się

(Sprawozdanie z dalszych dochodzeń w sprawie mordów na p. Rydz-Śmigłowej patrz str. 2-ga.)

in. na ławie oskarżonych w Warszawie gen. bryg. Jerzy Kirchmayer, gen. bryg. Franciszek Herman, oraz poza już wzmiankowanym pułkownikiem Marianem Utnikiem, również pułkownicy: Stanisław Nowicki i Marian Jurecki. Uzupełniają ławę oskarżonych: major Wł. Roman i komandor Szczepan Wacek. Co do gen. Kirchmayera to wiadomo, iż przed wrześniem 1939 r. był już pułkownikiem i że w 1945 r. zaczął w reżimowej Warszawie awansować, poczyniwszy napisał o kampanii wrześniowej studium na nutę pro-sowiecką. Co do gen. Hermana, to stać miał on na czele służby wywiadowczej w Armii Krajowej gen. Borkomorowskiego. Gen. Tatar, według zakurtych wieści, pozostał pod aresztem od jesieni ub. roku.

### Rokossowski i jego sztab Polsce

Obecny proces reżimowy ma na celu wykazanie, iż oskarżeni oficerowie chcieli — „wydać Polskę w ręce Zachodu”. Tymczasem wielokrotnie polski Rokossowski „odczyścił” polskie siły zbrojne, przez powrocień sowieckim oficerom wszelkich kluczowych pozycji w reżimowej armii. Gen. Korzyccy, szef sztabu generalnego w Warszawie jest sowieckim obywatelem. Konradmirał sowieckiej floty Czernoch obją dowództwo nad polską flotą bałtycką. Wreszcie gen. Iwan Turkiel stanął na czele polskich sił lotniczych, które zapotrzone zostały w roku bieżącym w sowieckie odzwołowe. W cieniu wielu obserwatorów amerykańskich, sowiecka groźba pod adresem Tity, wygłoszona w Warszawie przez Mołotowa, jest próbą trzymania w uległości Polski. Sowiety rozbudowują u siebie produkcję samolotów odrzutowych, a tym samym usiłują zapewnić sobie przewagę w powietrzu nad Zachodem, obok przewagi lądowej siły, jaką jednak chcą Sowiety obecnie tworzyć w pierwszym rzędzie z satelickich krajów. Kremi obawia się najwięcej titoizmu w Polsce.

### L. Lech

**Powitanie delegatów na Światowy Zlot Młodzieży**  
Nowy Jork. — Około 150 delegatów na światowy zlot młodzieży, który się rozpoczyna dnia 6 sierpnia na Uniwersytecie Cornell w Ithaca, w stanie Nowego Jorku, zebrało się dnia 31 lipca na sesję przygotowawczą. Przed rozpoczęciem prac mer Nowego Jorku, Vincent Impellitteri, powitał zjazd, wyrażając nadzieję, że przyszłe obrady młodzieży reprezentującej 63 kraje wskażą drogę „do opracowania programu, który uratuje przyszłość nas wszystkich”.

### 185 tys. osób wyznaczonych na deportację, którą pod naciskiem opinii światowej wstrzymano chwilowo ze stolicy

Wiedeń. — Przybywający do Austrii, liczni uchodźcy z Węgier zeznają, że reżim węgierski ustanowił kontyngent 185 tysięcy osób na deportację z Budapesztu. Obecnie oświadcza uchodźcy, iż reżim węgierski wstrzymał chwilowo deportację ze stolicy pod wpływem nacisku opinii światowej oraz protestów wielkich mocarstw, domagających się poszanowania podstawowych praw człowieka, zagwarantowanych w klauzulach traktatu pokojowego. Zato deportacje przeprowadzane są w całej pełni w innych większych miastach na prowincji. Z drugiej strony, jak to donoszą inne źródła, reżim węgierski po wywiezieniu dotychczas ogółem 65 tysięcy mieszkańców Budapesztu i okolicy, stanął wobec trudności organizacyjnych oraz braku stacji zbornych. Korespondent zagraniczny wskazuje jednak, że reżim węgierski będzie nadal wykonywał swój program deportacyjny w Budapeszcie. Chwilowo pragnie on przeczekać jedynie burzę w opinii światowej, usunąć następnie braki organizacyjne oraz rozbudować potrzebne stacje zbornie.

### Ciężarówka zderzyła się z samochodem 2 zabitych, 2 rannych

Nimes. — Ciężarówka wpadła na samochód osobowy p. Marquet, kupca z Mans, na szosie między Montpellier a Alès. Pod wpływem zderzenia, p. Marquet i jego córka zostały zabite na miejscu, podczas gdy żona kupca i zięć, którzy znajdowali się również w wozie, odnieśli ciężkie rany. Zandarmeria prowadzi dochodzenia.

### Oświadczenie Ks. Vargi, byłego prezesa parlamentu węgierskiego o robocie podziemnej Sowietów wśród uchodźców — o przyszłej federacji Europy środkowo-wschodniej i o możliwościach zdobycia wolności

Londyn (od wł. koresp.) — Przew. Węgierskiej Rady Nar., ks. Bela Varga, znajduje się przejazdem w Londynie. Na konferencji prasowej, którą zorganizował przedstawiciel węg. rady nar. w Londynie, min. Ullein-Rewiczky, ks. Varga, po krótkim przemówieniu, odpowiedział na szereg zadanych mu pytań. Przede wszystkim ks. Varga bardzo szczegółowo mówił o swojej przyjaźni dla Polski i „przywódcy narodu polskiego na wygnaniu”, prezesa St. Mikołajczyka. Ks. Varga w czasie wojny współpracował czynnie z polskim podziemiem. Jest on dumny z tego, że udało mu się zorganizować wydobycie z rąk gestapo Mariana Mikołajczyka, syna b. premiera, i wyekspedycję go do obozu koncentracyjnego do W. Brytanii (miał on wtedy 7 lat). Ks. Varga mówił o nader ścisłej współpracy p. Mikołajczyka z Komitetem Wschodniej Europy, M. U. Ch. i P. N. K. D. ułatwiającej jego osobistą

# Narodowiec

Quotidien démocratique pour la défense des intérêts sociaux et culturels de l'immigration polonaise

LENS (Pas-de-Calais)  
r. Emile Zola, 101, - Tel: 227

R. C.: Béthune 21231  
C. C.: Lille 16637

Wydawca i założyciel:  
Directeur - Fondateur:

Michał KWIATKOWSKI

Zalotony w r. 1909  
Fondé en Sabordé Mal 1910 - Reparu Dec. 1944

CENA 12 fr  
PRIX

## Uwaga opinii publicznej świata zwrócona wreszcie na gwałty reżimu warszawskiego

# Ogółem 20 Polaków zbiegło w 24 godz. do Szwecji, oświadczając, że nie mogli dłużej wytrzymać rządów terroru w Polsce

Po buncie 12 marynarzy z kolobrzejskiego poszukiwacza min, którzy zamknęszy swoich oficerów, wyładowali w Szwecji oświadczając, że nie mogli dłużej znieść sowieckiej kontroli na statku, — wyładował w Malmö samolot szkolny z Poznania z trzema mężczyznami i 1 kobietą na pokładzie, uchodźcy oświadczyli również, że gwałt i terror w Polsce jest nie do zniesienia, czego przejawem jest także proces przed wyższym oficerem armii polskiej.

Fakty powyższe zwróciły wreszcie uwagę opinii świata i radiostacja oraz prasa podały obszerniej powyższe fakty do wiadomości publicznej. W ten sposób doznała ciosu sprytna taktyka propagandowa reżimu warszawskiego, który pragnął na Zachodzie wzbudzić miernianie, jakoby był mniej brutalny i bezwzględny od innych narzędzi sowieckich za „żelazną kurtyną”.

### Mnożą się uchodźcy z Polski

Sztokholm. — Prasa szwedzka donosi, że sytuacja w Polsce wywołana procesami przeciwko 9 wyższym wojskowym, jak również licznymi aresztowaniami działaczy polskich w całym kraju, powoduje nastroje nerwowości i niepewności. W wyniku tego stanu setki Polaków uciekają z kraju, gdzie rządzi terror i bezpieka.

Do samej Szwecji w ciągu ostatnich trzech tygodni przybyło 28 polskich uchodźców, korzystając ze statków i samolotów. Jeszcze nie przebrzmiały echa buntu na kolobrzejskim poławiaczu min, w następstwie czego 16 marynarzy polskich zwróciło się o prawo pobytu w Szwecji, a już nowa grupa polskich uchodźców przybyła do Szwecji.

Jest to grupa trzech młodych lotników w wieku po 22 lata oraz jedna kobieta, licząca 20 lat, którzy na pokładzie małego samolotu szkolnego wyładowali w piątek na lotnisku Bulltofta w pobliżu Malmö w Szwecji. Uchodźcy zeznali policji szwedzkiej, że samo-

lot zdobyli na lotnisku w klubie polskim „Wol” pod Poznaniem, gdzie o-bezwładnili dwóch strażników, po czym mimo ostrzeżeń, zdolali wystartować do lotu w kierunku Szwecji. Słaba widzialność utrudniała im lot, ale prawdopodobnie dzięki mgłę zdolali uciec, ponieważ po ich ucieczce zorganizowano natychmiast pościg przy pomocy samolotu, który przeskakiwał znaczny obszar za małym samolotem. Uchodźcy zeznali, że w czasie lotu na 3 tysiącach metrów byli atakowani z chmur, gdyż pociski przelatowały w pobliżu maszyn i ich głów.

Według napływających wiadomości, w Polsce wzrosła się także propaganda wojenna. Byli polscy żołnierze, korzystając z różnych sposobności próbują zbiec, by nie walczyć przy rozkazami sowieckiego namiestnika K. Rokossowskiego.

### 10 tysięcy uchodźców z krajów bałtyckich w Szwecji

Sztokholm. — Rzecznik szwedzkiego Ministerstwa Wewnętrznych

### P. René Pleven

## bada możliwości utworzenia nowego rządu

Paryż. — P. René Pleven (U. D. R. S.), wicepremier w ostatnim rządzie, prowadzi obecnie rozmowy z przedstawicielami stronnictw, poczynił udzielił Prezydentowi odpowiedzi, czy odmień się, misji utworzenia nowego rządu. P. René Pleven oświadczył w piątek, po blisko godzinnych naradach z prezydentem Auriollem: „Uważam że ze względu na długość, jak i powagę kryzysu jest moim obowiązkiem nie odmawiać wezwaniu Prezydenta. Czy p. René Plevenowi (z prawej) powiedzie się lepiej niż p. Maurice Petsche (z lewej)?”

„Udzielił Prezydentowi odpowiedź tak szybko, jak to będzie możliwe.”

W piątek wieczorem, po pierwszych rozmowach z politykami p. René Pleven powiedział:

„Spotkałem u wszystkich pragnienie, by kryzys został rozwiązany w najkrótszym czasie.”

Zdaniem obserwatorów, ze względu na nieobecność wielu osobistości w Paryżu, p. René Pleven prawdopodobnie nie będzie mógł udzielić swojej odpowiedzi.

### Wynik tajnego głosowania i jego skutki

PARYŻ. — Posłowie socjalistyczni, Jean Le Bail z Haute-Vienne i Gerard Jaquet, z dep. Sekwany, wyrzekli się mandatów przedstawicieli Francji do Europejskiego Zgromadzenia Doradczego w Strasburgu. Wybrało ich Zgromadzenie Narodowe w tajnym głosowaniu. Wyrezerwanie się nastąpiło z powodu niewybrania do tejże delegacji p. Guy Mollet, generalnego sekretarza S.F.I.O.

oświadczył w piątek, że masowe ucieczki z krajów pod rządami komunistycznymi w Europie wschodniej doprowadziły, że z sąmych krajów bałtyckich uciekło do Szwecji od zakończenia działań wojennych ponad 10 tysięcy osób.

### Proces 9 oficerów

## Spreparowany przez bezpiekę płk Nowicki „przyznał się” również

WARSZAWA. — W piątek zeznał w procesie warszawskim przeciwko 9 wyższym oficerom czwarty oskarżony płk Stanisław Nowicki. W toku swych zeznań, spreparowany przez bezpiekę „przyznał się” również do zarzucanych mu czynów.

Płk Nowicki zachowywał się nerwowo i niekiedy jękał się. Omawiał on w toku zeznań głównie system komunikacyjny, jakim dysponowała grupa oskarżonych. Według Nowickiego, system ten obejmował trzy główne drogi, oznaczone kolorami. Były nimi linia niebieska, czerwona i linia zielona. Ostatnim punktem linii niebieskiej był jakoby trzeci sekretarz ambasady brytyjskiej w Warszawie, Mr Lewis Massey, który przekazywał miał sprawozdania do Londynu w walizce dyplomatycznej.

Mr Massey przebywa jeszcze w Warszawie. Prokurator reżimowy wspominał już to nazwisko na początku procesu we wtorek.

### Napadnięty emeryt pokonał bandytę

Lyon. — 65-letni emeryt kolejowy, August Guillaud, drzemając w swoim ogrodzie w Tassin-la-Demi-Lune, został napadnięty przez osobnika, który obrabował jego dom. Napastnik usiłował uderzyć w głowę brzoźnym poszczepkiem. Guillaud stawiał mu czoło i po kilku minutach pokonał napastnika i związał go. Zawiłki następnie bandytę do kuchni, gdzie zamknął go i udał się na zandarmerie. Kiedy zandarmi przybyli, bandyta już nie było. Uwinolwiny się z wiezów, uciekł przez okno, zabierając złoty zegarek gospodarza. Guillaud jednak poprzednio wyjął napastnikowi portfel z dokumentami osobistymi. Napastnikiem był pomocnik kucharza, Marcel Gaboriaux, lat 24, zamieszkały w Tantonville (M. et M.).

### Skazany na 4 lata za szpiegostwo

REGENSBURG. — Sąd wojskowy amerykański skazał na 4 lata więzienia Franza Hrubego za uprawianie szpiegowstwa na rzecz Czechosłowacji.

WASZYNGTON. — Ambasador Jugosłowiański w Stanach Zjednoczonych, Popowicz odbył 3 sierpnia br. rozmowy z Achesonem na temat pomocy wojskowej. Po tym spotkaniu przedstawiciel Tity oświadczył, że U.S.A. przyrzekły pomoc wojskową dla jego kraju.

## Tragiczna śmierć górnika polskiego

Dourges. — Górnik polski, Stanisław Pogorzelski lat 29, pracujący w głębi szybu 4 w Noyelles-Godault, został przywalony ciężkim blokiem. Przewieziono go nasampróż do szpitala w Hémion-Liétard a następnie, po opatrunku, do domu w Dourges przy Cité Bruno, 384. Krótko potem nieszczęśliwy zmarł.

Pogrzeb śp. Stanisława Pogorzelskiego odbędzie się w poniedziałek 6 sierpnia o godz. 16.30.

### Pogrzeb młodego Polaka, ofiary pracy

OSTRICOURT. — Miejsowa kolonia górnicza odprowadziła w sobotę po południu na

## Zakaz istnienia dla reżimowych Rad Rodzicielskich

Paryż. — W „Journal Officiel” z 3 sierpnia br. ukazał się dekret ministra spraw wewnętrznych, odmawiający auryzacji dla reżimowych Rad Rodzicielskich, których centrala znajdowała się w Lens, przy ulicy du Wetz, nr. 39. Wszystkie kolegia tej Rady, znajdujące się na terytorium Francji są równocześnie uznane za nieistniejące.

## Co 2 minuty wypadek na szosach angielskich

Lonlyn. — Lord Lucas, sekretarz parlamentarny w ministerstwie transportów, wystosował apel do automobilistów, wzywając ich do ostrożności w jeździe. W ciągu sierpnia, miesiąca wakacyj, oświadczył, że wypadki wydarzają się co dwie minuty w W. Brytanii.

## Ołbrzymi pożar zniszczył w Béthune setki ton zboża — 80 milionów szkody

BETHUNE. — Niezwykle gwałtowny pożar wybuchł w piątek około godz. 13. w zakładach Lepus, zajmujących się handlem zbożem, nasion i sztucznych nawozów. Ogień wybuchł w czasie nieobecności robotników, tak że nie było nikogo, ktoby mógł zapobiec rozprzestrzenieniu się płomieni. W gazniku ognia uczestniczyły straże pożarne z Béthune, Bruay i Neux. Pożar rozszerzył się z wielką szybkością, natrafiając na łatwopalne suche ziarno. Główne zabudowanie zawierało kilkadziesiąt ton towaru: pszenicy, owsa, jęczmienia, nawozów sztucznych i wtyłków luźno. Gaszenie ognia trwało kilka godzin. Spłonęły setki ton różnego zboża oraz nowoczesne maszyny. Straty szacują na 80 milionów fr. Przyczyną pożaru nie są znane.

## Napadnięty emeryt pokonał bandytę

Lyon. — 65-letni emeryt kolejowy, August Guillaud, drzemając w swoim ogrodzie w Tassin-la-Demi-Lune, został napadnięty przez osobnika, który obrabował jego dom. Napastnik usiłował uderzyć w głowę brzoźnym poszczepkiem. Guillaud stawiał mu czoło i po kilku minutach pokonał napastnika i związał go. Zawiłki następnie bandytę do kuchni, gdzie zamknął go i udał się na zandarmerie. Kiedy zandarmi przybyli, bandyta już nie było. Uwinolwiny się z wiezów, uciekł przez okno, zabierając złoty zegarek gospodarza. Guillaud jednak poprzednio wyjął napastnikowi portfel z dokumentami osobistymi. Napastnikiem był pomocnik kucharza, Marcel Gaboriaux, lat 24, zamieszkały w Tantonville (M. et M.).

## Skazany na 4 lata za szpiegostwo

REGENSBURG. — Sąd wojskowy amerykański skazał na 4 lata więzienia Franza Hrubego za uprawianie szpiegowstwa na rzecz Czechosłowacji.

WASZYNGTON. — Ambasador Jugosłowiański w Stanach Zjednoczonych, Popowicz odbył 3 sierpnia br. rozmowy z Achesonem na temat pomocy wojskowej. Po tym spotkaniu przedstawiciel Tity oświadczył, że U.S.A. przyrzekły pomoc wojskową dla jego kraju.

## Oświadczenie Ks. Vargi, byłego prezesa parlamentu węgierskiego

o robocie podziemnej Sowietów wśród uchodźców — o przyszłej federacji Europy środkowo-wschodniej i o możliwościach zdobycia wolności

Londyn (od wł. koresp.) — Przew. Węgierskiej Rady Nar., ks. Bela Varga, znajduje się przejazdem w Londynie. Na konferencji prasowej, którą zorganizował przedstawiciel węg. rady nar. w Londynie, min. Ullein-Rewiczky, ks. Varga, po krótkim przemówieniu, odpowiedział na szereg zadanych mu pytań.

Przede wszystkim ks. Varga bardzo szczegółowo mówił o swojej przyjaźni dla Polski i „przywódcy narodu polskiego na wygnaniu”, prezesa St. Mikołajczyka. Ks. Varga w czasie wojny współpracował czynnie z polskim podziemiem. Jest on dumny z tego, że udało mu się zorganizować wydobycie z rąk gestapo Mariana Mikołajczyka, syna b. premiera, i wyekspedycję go do obozu koncentracyjnego do W. Brytanii (miał on wtedy 7 lat). Ks. Varga mówił o nader ścisłej współpracy p. Mikołajczyka z Komitetem Wschodniej Europy, M. U. Ch. i P. N. K. D. ułatwiającej jego osobistą

przyjaźnią ze St. Mikołajczykiem, podkreślał on też solidarność, łączącą jego stronnictwa drobnych rolników z PSL.

Zapytywany o przyczyny rozbicia wśród emigracji, ks. Varga zaznaczył, że bolszewicy robią co mogą by rozbić to podtrzymywane i zaostrzać intrygi wszelkiego rodzaju. Dlatego pod tym względem jest gorzej w Europie, aniżeli w Ameryce, ponieważ w Europie agenci komunistyczni w różnych przebrańkach łatwiej trafiają do środowisk uchodźczych. Bardzo ks. Varga przeszerzał przed lanem wody na młyn bolszewicki drogą rozbijania jedności emigracji i lekceważenia roli stronnictw politycznych, reprezentujących żywe siły społeczne narodów. Ks. Varga podkreślił w związku z tym rolę Kościoła i Wiary, których komunizm nie przemoże nawet gdyby mu się udało zniszczyć fizycznie hierarchie.

Ks. Varga wystąpił jako g. racy zwo

lennik Deklaracji Filadelfijskiej, w której brał czołowy udział, przemawiając w imieniu wszystkich jej uczestników. Uważa on deklarację tę za kamień węgielny w budowie przyszłej federacji i narodów dżi ujarzmionych. Wspominając o istnieniu kilku projektów federacyjnych, w szczególności dawnego (gen. Sikorskiego) projektu federacji ogólnej (od Bałtyku po Adratyk), oraz nowego (p. Bartha), przewidującego współdziałanie trzech federacji, polsko-bałtyckiej, nadnaddunajskiej i bałkańskiej, ks. Varga wyraził pewność o przomoczeniu w tym względzie zainteresowanych narodów. Zapytany o ustosunkowanie do „Habsburskiego” planu federacyjnego arcysiępki Ottona, ks. Varga wyjaśnił, że wielu Węgrów ma sympatie dla pretendenta, że jednak znajduje się on całkowicie poza zasięgiem oficjalnym węgierskiej rady.

„Projekt p. Bartha, zbliżony do planu „Habsburskiego”, ma na celu zapewnienie nie-Słowianom, t.j. Austriakom, Węgom i

Rumunom, większość w „federacji nadnaddunajskiej” nad Słowianami, t.j. Czechami, Słowakami, Jugosłowianami i Bułgarami.)

Ks. Varga nie ma wątpliwości, że na rdcy, opierające się o zasady chrześcijańskie i demokratyczne, zawsze znajdą wspólny język. To też z tego punktu widzenia witał on szczególnie serdecznie działania Międzynarodowej Unii Chłopskiej i Międzynarodówki Chrześcijańsko-Społecznej

Zapytany o szanse oswożenia narodów ujarzmionych, ks. Varga podkreślił przede wszystkim fakt gotowości przygotowań wojennych Sowietów. Jeśli Moskwa się zdoła do uderzenia, zaistnieć może nadziejna zmuszenia Sowietów do ewakuacji krajów podbitych drogą presji w warunkach całkowitej przewagi Zachodu. O utworzeniu „rządów emigracyjnych” będzie mogła być mowa dopiero po zerwaniu przez Zachód stosunków z „satelitami.”

## Tragiczna śmierć górnika polskiego

Dourges. — Górnik polski, Stanisław Pogorzelski lat 29, pracujący w głębi szybu 4 w Noyelles-Godault, został przywalony ciężkim blokiem. Przewieziono go nasampróż do szpitala w Hémion-Liétard a następnie, po opatrunku, do domu w Dourges przy Cité Bruno, 384. Krótko potem nieszczęśliwy zmarł.

Pogrzeb śp. Stanisława Pogorzelskiego odbędzie się w poniedziałek 6 sierpnia o godz. 16.30.

### Pogrzeb młodego Polaka, ofiary pracy

OSTRICOURT. — Miejsowa kolonia górnicza odprowadziła w sobotę po południu na

## Dziesięć osób utonęło w jednym dniu

PARYŻ. — W różnych okolicach Francji utonęło w jednym dniu 10 osób. 19-letnia Paulette Royer z Bourg-la-Reine utonęła w Sète. 14-letni chłopiec z miejscowości dozorowana, żołnierz Michel Poupe z Castries utonął na plaży w Sète. Lucien Feltier wpadł do wody ze statku rybackiego przy wyspie Oleron i utonął. Hippolit Sorene z Paryża, lat 61, zginął pod La Rochelle kąpiąc się w wzburzonej morzu. Marynarz Emil Goussone utonął przypadkowo pod Tulonem. Czternastoletni Jose Satoru, lat 14, z Asnières, bawiąc na kolonii wakacyjnej w Rieux, pod Creil, utonął w czasie kąpiel. Profesor gimnastyki z Paryża, Grozelles, lat 42, zasnął w czasie kąpeli w Croix-de-Vie-Saint-Gilles i utonął. P. Herbe, lat 46 z Torcé stracił przytomność podczas kąpeli pod La Rochelle. Nie zdolano go przywrócić do życia. W Aubusson utonęło dwoje dzieci, lat 13 i 8.

## Protest kasy ubezpieczeń społ. w Roubaix przeciwko wygórowanym honorariom lekarskim

LILLE. — Rada administracyjna kasy ubezpieczeń społecznych w Roubaix wniosła protest przeciwko żądaniu przez lekarzy w Roubaix od ubezpieczonych społecznie honorariów, przewyższających nie tylko taryfy urzędowe, ale także wynagrodzenia, pobierane w innych miastach przez lekarzy, należących do syndykatu lekarzy w Nord. Kasa domaga się od władz wydania zarządzeń, które umożliwiłyby kasie zwrot kosztów lekarskich w proporcjach, prawie przewidzianych i zamierza utworzyć gabinet lekarski pod swoim kierownictwem.

MEXICO. — Rząd amerykański mianował swojego pierwszego ambasadora w Jugosławii.



# Kto reprezentuje naród polski

(Korespondencja własna „Narodowca“)

Londyn, 1 sierpnia 1951 r. Rozłam wśród Polaków na uchodźstwie nawet w najlepszym wypadku, w najbardziej sprzyjających okolicznościach, nie da się chyba całkowicie przezwyciężyć przed wspólnym powrotem do Kraju...

Nie ulega niestety wątpliwości, że nawet w razie osiągnięcia pełnej zgody wśród stronnictw demokratycznych i następnego uznania przez mocarstwa — po zerwaniu stosunków dyplomatycznych z reżimami komunistycznymi — „Komitetów narodowych” jako „tymczasowych rządów”, pewne grupki uchodźcze pozostaną na uboczu.

Lud uchodźczy oczywiście pójdzie w końcu wszędzie ze stronnictwami i demokratyczną jednością narodową. Lecy „londyńskie” sztaby legalistyczne (przeważnie sanacyjno - masońsko - oenerowe) nie zrezygnują z zamiaru dokonania chociażby próby narzucenia się z powrotem narodowi drogą „rozgrzymania koniunktury”.

Jaka jest siła i jakie są szanse tej garstki?

Otóż w tej chwili siła „legalizmu” (o ile można mówić o „sile”) polega na wpajanej Polakom w W. Brytanii doktrynie o „narodzie na wygnaniu”. Doktryna ta, głoszona głównie przez S.P.K. i prasę legalistyczną, operuje całym szeregiem twierdzeń z gruntu fałszywych, acz niekiedy ponętnych dla naiwnych, czy nie zastanawiających się głębiej. Warto się z nimi zapoznać; podaje więc poniżej następujące najważniejsze slogany sanacji:

„Naród w Kraju nie ma możności wyprawiania się. Musi go więc wyrzucić w a - r o d na wygnaniu. Uchodźstwo polskie w W. Brytanii, stanowiąc przedmiot społeczeństwa w Kraju, znakomicie się nadaje do roli — narodu na wygnaniu. Uchodźstwo polskie we Francji, przeważnie pochodzące z emigracji zarobkowej i zbyt zróżnione ze społeczeństwem francuskim, do takiej roli się nie nadaje! Ameryka, gdzie ton nadaje Kongres Polonii Amerykańskiej, stanowi zagadnienie „odrebne”. Ponadto w W. Brytanii znajduje się siedziba legalnych władz, których wszyscy dobrzy Polacy winni słuchać. Tylko władze te, oparte o „prawne” ciągłość konstytucyjną, reprezentować mogą naród na wygnaniu. Zarządy stronnictw, opierające się o mandaty z przed wojny, reprezentują jedynie osoby do nich należące i dlatego posiadają daleko mniejsze znaczenie od organizacji uchodźczych, skupiających także czy inne ośrodki — narodu na wygnaniu”.

Absurdalność powyższego rozumowania rzuci się oczywiście w oczy i nie wymaga dłuższej polemiki na łamach „Narodowca”. Powinnyśmy jednak wskazać na to, że w ogólnym zarysie i w dziedzinie, jakiej się przyglądamy w rozmowach z tumanionymi w ten sposób rodakami. Nie powinno to być trudne zadanie dla stałych czytelników „Narodowca”.

Jak wiadomo ton w Londynie polskim nadaje niewielka grupka „przedwrześniowej” inteligencji urzędniczej, akademickiej i wojskowej, wywodząca się z ucieczki zmotoryzowanej przez most w Zaleszczykach, ze sztabów (szczególnie dwóch) wojskowych, z dyplomatycznego personelu p. Becka, z filantropami B.B.W.R. i O.Z.N., z „Wielkiej narodowej Łoży Polskiej” i — ze spiskowców O.N.R. Grupka ta opiera się o S.P.K., do którego wciągano „po koleżeńsku” potrzebujących pomocy i opieki b. żołnierzy b. polskich sił zbrojnych na zachodzie, po opanowaniu jego władz z miejsca przez wykonawców polityki gen. Andersa.

Gadanie o rzekomej „niereprezentacyjności” stronnictw politycznych i o wyłącznej niemal „reprezentacyjności” związków wojskowych, organizacji zawodowo-urzędniczych itp. jest wzięte żywcem z żargonu B.B.W.R. i O.Z.N. Pamiętajmy chyba wszyscy, jak polityka ignorowania stronnictw przed wrześniem 1939 r. zbankrutowała i jak śmiechu warte były próby zastąpienia stronnictw związkami weteranów, sportowców czy nawet zawodowców „gospodarczych”; członkowie ich byli wszak Bogu ducha winni za niepewne polityczne fanaberie przypadkowych zarządów, naruszających swoje mandaty! Przemawianie wernopoddańcze w imieniu kolarzy czy — właścicieli kont oszczędnościowych — to stary kawał, na który się nikt nie nabierze.

O „legalnych władzach” z nielegalnej konstytucji pisaliśmy już chyba dostatecznie. P. A. Zaleski i jego

„rząd” nie mają absolutnie nie wspólnego z mandatem narodowym ś.p. gen. Sikorskiego, opartym o jedność narodową stronnictw, a bynajmniej nie o Konstytucję plk. Ślawka. Konstytucja ta, po unieszkodliwieniu jej t.zw. „Ustawą paryską”, formalnie została zachowana wówczas, czasowo tylko w interesie państw neutralnych; w obliczu presji niemieckiej dawała ona pod stawę prawną do uznawania nowego rządu. Kraj sobie tego bynajmniej nie życzył; późniejsze zaś prezydenckie zamachy stanu ją ostatecznie zdyskredytowały i uniemożliwiły na dobre.

Czego nam dziś potrzeba, to jedności narodowej stronnictw, która wyłącznie wyłonić by mogła na uchodźstwie władzę legalną.

Najbardziej bezcelne jest kwestionowanie mandatów tych zarządów, które zostały wybrane w Kraju po wojnie już, jak P.S.L. i S.P. Wszak nawet zaprzyjaźniony z gen. Andersem p. Korboński uznaje z konieczności uchwały ostatniego Kongresu P.S.L. (z 1946 r.)

Równie bezcelne jest przypisywanie pełnej reprezentacyjności tylko polskiemu „Londynowi”, a odmawianie jej Polonii Francuskiej, tak wiernie właśnie odzwierciedlającej ludową,

włosiańsko - robotniczą przewagę społeczeństwa polskiego. Cóż za porównanie ogółu Polaków we Francji — i, dodajmy dla ścisłości, — ogółu Polaków w obozach w W. Brytanii i innych Europie — z przypadkowym zlepkiem demobilizowanych wyższych wojskowych i uciekinierów zaściankowych, tworzącym — przeważnie „Poilonie londyńską”.

Gadanie o „narodzie na wygnaniu”, z ośrodkiem w Londynie i koloniami na kontynencie lub w Ameryce, jest również śmieszne jak szkodliwe. Ma ono znaczenie tylko dlatego, że polski „Londyn”, sanacyjno - masońsko - oenerowy, posiada jeszcze dzięki władzom S. P.K. względny monopol na tumanienie biednych b. żołnierzy uzależnionych po obozach swoją bibulą i nabieraniem na „skarby narodowy”.

W obecnych ciężkich warunkach odgrozienia Kraju kurtyną żelazną ogółu narodu może być na uchodźstwie reprezentowany jedynie przez zażencone w nim stronnictwa demokratyczne, a nie przez samozwańców, kadzichłopów, b. dygnitarzy cywilnych czy wojskowych, Koła „koleżeńskie” itp. „bezpartyjników”.

Tylko Jedność Narodowa Stronnictw reprezentować może naród na wygnaniu. Ar.

# Na normandzkim wybrzeżu

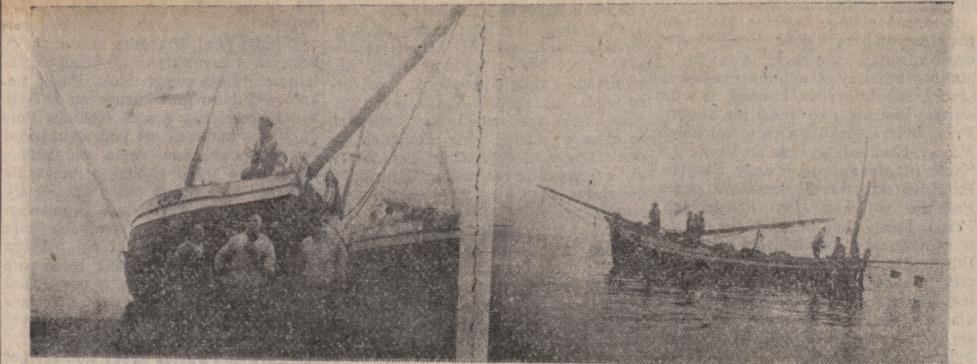
## Wspomnienia z pierwszego transatlantyckiego rajdu — Kryfówka z r. 1870 — Miejscowe przysmaki — Sprzedaż ryb na plaży z licytacji

(Od własnego korespondenta)

Wybrzeże normandzkie jest bardzo malownicze, a ma dla Paryżan i ten specjalny urok, że jest najbliżej od stolicy położone, albowiem lejeżdża się doń po 3 godzinach drogi koleją. Stąd nówią je, jak wiadomo „falaises”, czyli skały, wznoszące się do 150 m., stromo opadające w morze. Na jednej z nich

przelot Oceanu stał się zwykłą przejażdżką... Z całym tym wybrzeżem łączą się dramatyczne wspomnienia z ostatniej wojny oraz lądowania na nim wojsk alianckich, a także i wojny 1870-71 r. Bo oto pewne stare małżeństwo obawiając się najazdu Prusaków, porzuci-

staruszków zaczęła instalować się na dobre i wykopywać na wewnątrz skały, bardzo łatwo kruszącej się, długą galerię, po czym i schody. Aż tu staruska zaniemogła. Mąż wydostał się z nory i udał na poszukiwanie księdza. Ten przybył i zaopatrzył umierającą świąszakramentami. Po tym odwiedzał cze-



Rybacki na połowie ryb u wybrzeży Normandii.

został obok miejscowości Etretat i wzniesiony ongiś pomnik na cześć lotników Nungessera i Coli, pionierów transatlantyckich rajdów. Oni to bowiem przezwyciężyli pierwszy trudniejszy przedmiot; oni to też pierwszy przypięli życiem ową projekt śmiałków. Ikarów XX-go stulecia. Ponad tą właśnie skałą przeleciał ich samolot i poraż ostatni był widziany przez innych lotników, którzy eskortowali bohaterów. Dzisiaj

już wówczas swoje domostwo i schroniło się do nory, znajdującej się wewnątrz skały. Zabrał z sobą odzienię i żywność. Gdy ona wyczerpała się, byli wspomaganii przez rybaków, podjeżdżających łodzią pod ich kryjówkę, której opuszczać nie chcieli. Starzy rzucali im smur, do którego przywiązywano zapasy, a po tym windowali je do góry. Po tygodniach takiego potytu para

sto samotnego wdowca, a nawet dopomagali mu w wykopaniu dalszych schodów, na zewnątrz skały, którego zresztą od tego czasu zwano „escalier du curé”.

Obecnie na plaży Etretat przypieka słońce i roi się od barwnych kostiumów kąpielowych. Wszyscy spieszą do poludniowej kąpieli, by wykorzystać odpowiednią chwilę przytupu morza. Miejscowość ta należała dawniej do eleganckich plaży Normandii ale obecnie stała się familijną, tym sympatyczniejszą. W Etretat znajduje się zawsze dużo Anglików; posiadają oni nawet tutaj swoje wille. Oni to także dawno przed wojną wprcwadzili zwyczaj picia porządnej brytyjskiej herbaty, którą przez długi czas uważano dawniej we Francji za ziółko, dobre tylko dla chorych.

Ale oto zbliża się godzina śniadania. Zachodzą do oberży. Na zakąskę dostaje wspaniałego kraba, po tym kaczek przyprawioną z pomarańczowym sokiem, normandzki przysmak, wreszcie pachnący „camembert”, również w tej prowincji wyrabiany, a jako napój sławny „cidre”, czyli jabłecznik. Trzeba bowiem wiedzieć, że Normandia stała nowi bogactwie jedną, przepiękną łąkę, jeden bogaty ogród owocowy. Na prawo i lewo „drogi” przeciąga się bwiem, jak okiem sięgnąć nieogrodzone sady. Jablonie uginają się pod ciężarem specjalnych nieśluzkich jabłek, z których wyrabia się ów „cidre”, a także i „cal vados”, czyli wódkę, jaką pije się przy czarnej kawie a często wlewa się ją do filiżanki z kawą.

Gleba Normandii jest czarna, urodzajna. Na zagonach lucerny pasą się — bez pastuchów zresztą — gostojne, normandzkie krowy, każda przywiązana do osobnego słupka. Skoro ujedzą regularnie wokół całej trawy, to przynosi się owe słupki nieco dalej, a za nimi i krowy przechodzą „a dalsze miejsce. W ten sposób pozyskują się one, a równocześnie nowozem swoim używają i ziemię.

Z Etretat udaje się do pobliskiego małego portu rybackiego Yport. Właśnie z połowu wracają łodzie rybackie. Na plaży odbywa się targ. Złowne ryby sprzedaje się bowiem w wielkiej ilości na miejscu z licytacji, a jak się mówi „la criée”. Ułożone są one według wielkości i gatunku. Oto tygryste „rousettes” i „krowy”; dalej kolosalne „psy” o kolorze kopenhaskiej porcelany, a waga one od 15—20 kg. i inne przedniejsze ryby. Kupcy przybyli z okolicy zakupują je w większej ilości, a mniejsze sprzedawane są mieszkańcom samego Yport. Mały chłopcy bawią się gwiazdami morskimi i różnymi pięknymi kolorach, ale które po wydośnianiu z wody tracą swe macki. Często też o sieci rybackich zawieszają katarnica, której jednak momentalnie rozpruwa się brzuch, by j. rozbroić katarnicę posiadającą bwiem na spodzie swych 8-10 ramion niezliczone, a niebezpieczne łanki. One to zresztą czynią sztyoszerza pomiędzy homarami i langustami, które w tym śmiertelnym uścisku wysysają skrupulatnie. Dla człowieka zresztą są także z powodu tych baniek niezmiernie niebezpieczne.

Port Yport poważnie od wojny ucierpiał. Niemcy wycięli nawet część pięknej lasu. W pozostałej części grzybow w bród, a także i dużo poziomok. Na tej żywej niemieckiej rosną nie tylko przasmaczone jarzyny, ale hodowane są i przepiękne kwiaty, zwłaszcza zaś hortensje. Dochodzą one tutaj do krzewnej wielkości, a to zarówno same krzewy jak i kwiaty. W swej prywatnej posiadłości pokazywano mi przepyszna aleje hortensyj — z jednej strony różowe, s z drugiej niebieskie. Ponieważ willa położona na górze, więc z niej rozciąga się wspaniały widok na morze, o koorycie niebiesko-zielonym. Dookoła panuje cisza, za którą wszyscy mieszkańcy miast coraz bardziej wycycham. Ale oto słońce już zachodzi i po złyty krótkich chwilach wypoczniku, czas już właśnie do tegoż miasta powrócić.

Orwin

## Udział pracowników w zyskach przedsiębiorstw amerykańskich

NOWY JORK. — Rozpowszechnia się coraz bardziej w Stanach Zjednoczonych system, polegający na udziale pracowników w zyskach przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych.

Przeprowadzona w tym kierunku ankietą wykazała, że ponad 7.000.000 pracowników jest związanych bezpośrednio pod względem finansowym z przedsiębiorstwami, w których pracują, co przedstawia stan liczebny przewyższający o 100 proc. dane z roku 1946.

W tych wszystkich wypadkach, gdzie został zastosowany system udziału pracowników w zyskach przedsiębiorstwa, zaobserwowano większą stabilizację siły roboczej i jednocześnie duży wzrost wydajności. W związku z tym, w bardzo wielu rzadach, wypływają bezpośrednie korzyści materialne dla samych przedsiębiorstw. Amerykańskie urzędy podatkowe udzielają bowiem znacznych ulg podatkowych tym przedsiębiorstwom, które stoją na ten system, pod warunkiem jednak, że nie ma rozróżnienia pomiędzy różnymi kategoriami pracowników danego zakładu.

Pięć lat temu liczba przedsiębiorstw korzystających z ulg podatkowych na skutek zaprowadzenia systemu udziału pracowników w zyskach wynosiła 6.868. Obecnie zaś przewyższa już 13.000.

System stosowany w niektórych przedsiębiorstwach amerykańskich

System udziału pracowników w zyskach przedsiębiorstwa „Sun Oil Company” w Filadelfii obchodził w zeszłym tygodniu dwudziestolecie swego zastosowania. Akcje przedsiębiorstwa są sprzedawane pracownikom tego towarzystwa po cenie niższej o 1/3 od ceny stosowanej na rynku w chwili kupna.

Ścisłej biorąc, tyle razy, ile pracowników posiada dwa dolary na zakup akcji, przedsiębiorstwo dodaje jednego dolara. W chwili obecnej ponad 6.300 robotników „Sun Oil Company” posiada akcje tego towarzystwa, przedstawiające wartość 6.500.000 dolarów.

Wynika z tego, że więcej niż połowę akcjonariatu towarzystwa stanowią pracownicy. Inne znane tow. „Socony Vacuum Oil Company” zastosowało system pozwalający swym pracownikom na oszczędności na czas, gdy przestaną pracować. Pracownicy tego przedsiębiorstwa mogą poświęcić do 5 proc. zarobków na kupno akcji „Socony Vacuum Oil Company” dodaje do ogólnej sumy złożonej przez pracowników połowę tej właśnie sumy. Prócz tego towarzystwo to jest jedynym w Stanach Zjedn. pod tym względem, że pracownicy mogą prócz akcji przedsiębiorstwa nabywać jeszcze państwowe papiery wartościowe na tych samych warunkach.

Tow. telefoniczne „Bell System”, mające obecnie przeszło 36.000.000 abonentów przyjęło w roku 1948 system udziału w zyskach, według którego każdy pracownik może za zakupić akcje tego tow. w stosunku jednej akcji za każde 500 dolarów rocznego zarobku. Każda akcja jest sprzedawana za cenę

niższą o 20 dolarów od ceny rynkowej. — Akcje te są placone przez potrącanie z miesięcznego zarobku nabywającego sumy pięciu dolarów za akcję.

250.000 pracowników na 650.000 zatrudnionych przez „Bell System” korzystało z tych ułatwień i nabyło 2.800.000 akcji. Mają więc one razem 20 proc. wszystkich akcji towarzystwa.

Liczne towarzystwa fabrykujące naczynia domowe przyjęły podobny system. Można jeszcze wymienić „Sheaffer Fountain Pen Company”, której system udziału pracowników w zyskach pozwolił na nabycie dwadzieścia lat temu 4 proc. akcji tow. Obecnie pracownicy tego przedsiębiorstwa posiadają 27 proc. akcji.

Warto przytoczyć jeszcze wypadek jednego przedsiębiorstwa „American Velvet Company”. Po zakończeniu strajku trwającego 10 lat temu przez 16 miesięcy, a wywołanego przez miejscowy syndykat włókienniczy, nowy dyrektor tego towarzystwa przedstawił robotnikom plan udziału w zyskach. Plan ten został przyjęty po roku wahań.

W ubiegłym roku, gdy magazyny były pełne, a brakowało płynnej gotówki, „American Velvet Company” stanęło przed koniecznością przerwania swej działalności. Wtedy to właśnie miejscowy syndykat włókienniczy zgłosił się z propozycją udzielenia pożyczki i dzięki temu przedsiębiorstwo przetrwało ciężkie czasy. Niedawno temu syndykat ofiarował dyrektorowi piękny puchar w celu upamiętnienia dziesięciolecia harmonijnej współpracy zarządu fabryki ze swymi pracownikami.

## Kilka uwag o Kongo belgijskim

Obecna sytuacja międzynarodowa zwiększa coraz bardziej znaczenie obszarów afrykańskich. Wśród nich specjalną pozycję zajmuje Kongo belgijskie, ze względu na swe bogactwa naturalne. Złota rud uranowych już podczas ostatniej wojny przyczyniły się w sposób zasadniczy do rozwoju ekonomicznego tego kraju. Odtąd udział Konga w handlu światowym wzrasta coraz bardziej. Wynosi on obecnie około 20 milionów fr. Belg. Dochód roczny waha się między 25 a 30 milionów fr. Belg. Obrót pieniężny wynosi 20 milionów fr. Belg.

Ten wzrost produkcji nie idzie w parze z wyposażeniem technicznym Konga. Nie wystarczające są urządzenia komunikacyjne, tak kolejowe jak i rzeczne. Ścież drogową nadaje się tylko do transportów lekkich, a w pewnych porach roku jest ona zupełnie nie użyteczna.

Mechanizacja kraju hamowana jest małą produkcją energii elektrycznej.

By brakiem tym sprostać, rząd belgijski ustalił dla Konga trzy lata temu, dziesięcioletni plan gospodarczy. Na skutek jednak

## Propaganda sowiecka wśród Arabów na środkowym wschodzie

Jerozolima. — Jeszcze na długo przed wybuchem konfliktu o naftę irańską sytuacja wewnętrzna Persji, która zajmuje kluczową pozycję na Środkowym Wschodzie, była dość trudna, ze względu na działalność propagandy komunistycznej. Pimimo swej pozorowanej neutralności Rosja sowiecka prowadziła bowiem w tej części Azji wzniołą działalność, chcąc pozyskać dla swych celów cały świat arabski.

W numerze z dn. 13 kwietnia „Jerusalem Post” tak pisze w tej sprawie: „Tematy propagandy sowieckiej na Środkowym Wschodzie stały się znacznie wyraźniejsze w ciągu pierwszego kwartału 1951 roku. Przede wszystkim kładą one nacisk na potęgę Sta-

now Zjedn., na blok śródziemnomorski i w ogóle na przygotowania obronne na Środkowym Wschodzie. Powtórnie podkreślają różnicę i współzawodnictwo pomiędzy U.S.A. i W. Brytanią i po trzecie spekulują na niepokojem i różnorodnym pragnieniu na Środkowym Wschodzie”.

Ten sam temat porusza londyński „Times” z 16 czerwca ub. r.: „Według pewnych wskazań Rosja wzmacnia swą działalność na Środkowym Wschodzie, a propaganda sowiecka zaczyna już wydawać owoce. Propaganda ta jest w części polityczna, a w części społeczna. Świat arabski, w którym istnieją wielkie różnice pomiędzy biednymi i bogatymi, niski poziom administracji i zaniedbany interes mas, nadaje się w szczególności do propagandy społecznej. Lecz Moskwa zwraca swe wysiłki raczej w stronę propagandy politycznej... Niektórzy politycy arabscy i pewne ołnary prasy arabskiej idą zdecydowanie po linii polityki moskiewskiej.

„Nie jest rzeczą jasną, czy czynią to z przekonania, czy też w nadziei zastraszenia Zachodu, aby tym łatwiej otrzymać satysfakcję w związku z dążeniami arabskimi, lub może nawet z przyczyn czysto finansowych. W wielu wypadkach są prawdopodobne wszystkie te trzy przyczyny”.

Pewną jest jednak rzeczą, że propaganda sowiecka rozciąga się na cały świat arabski, i że mając pod tym względem duże doświadczenie, jest ona przystosowana do poszczególnej sytuacji każdego z krajów Środkowego Wschodu.

## Wiadomości z HOLLANDII

Wzrost wywozu holenderskich produktów rolnych

Haga. — Według danych statystycznych, wartość wywozu holenderskich produktów rolnych w pierwszym kwartale 1951 roku znacznie wzrosła w porównaniu z tym samym kwartałem ub. r.

Oto cyfry:

	I kwartał 1950 (w milionach florenów)	I kwartał 1951
Rolnictwo	226,7	278,9
Hodowla	240,2	336,4
Ogrodnictwo	80,4	65,8
Razem	547,3	681,1

W Holandii zbudowano nowy statek dla Argentyny...

ROTTERDAM. — Statek „Maipui”, przeznaczony do transportu emigrantów i towaru, zbudowany w holenderskiej stoczni we Flessingue na rachunek rządu argentyńskiego został oddany ostatnio przedstawicielom Argentyny. W uroczystości tej wziął udział poseł Argentyny z Hagi i przedstawiciel argentyńskiego ministerstwa Transportu. Nowy statek o pojemności 11.500 ton, mogący przewieźć 800 emigrantów, należy do Argentyńskiego Tow. Nawigacyjnego Dederro w Buenos Aires.

..i motorówkę dla Francji

HAARLEM. — Donoszą z Haarlem o spuszczeniu na wodę statku motorowego „Saff”, zamówionego przez Tow. Morskie w Paryżu. Jednostka ta, o pojemności 1.420 ton, a mająca 82 m długości, będzie oddana do obsługi linii Bordeaux — Casablanca.

## Wiadomości z W. Brytanii

Dyrektorka szkoły angielskiej uduszona

LONDYN. — 52-letnia miss Wilfred Muley, dyrektorka szkoły dziewcząt w Vruton-Trent, autorka kilku novel, zginęła tajemniczo śmiercią. Zauważono ją uduszoną w łóżku w jej sypialni. Według pierwszych wyników śledstwa, morderstwo ma charakter rabunkowy.

Świadkowie twierdzą, że w przedzie dnia zbrodni widziano człowieka, lat około 40, który usiłował przemieścić okno wejść do wnętrza łóżka. Urzyszący przypatrzyli mu się ogrodniczki, zbiegli.

## Światowy zlot młodzieży w Stanach Zjedn.

NOWY JORK. — Pierwsi delegaci na Światowe Zgromadzenie Młodzieży przybyli już do Stanów Zjedn. i oczekują w Nowym Jorku na otwarcie sesji, która zgrupuje przeszło 500 osób, reprezentujących młodzież 60 krajów. Zebranie to, jak wiadomo, pozwoli delegatom zbadać wkład młodzieży dla celów obrony i rozwoju praw człowieka i wolności.

Dnia 24 lipca przybyło drogą lotniczą 50 osób, delegatów z Francji, Belgii, Anglii, Austrii i Holandii i codziennie przybywają oraz będą przyjeżdżać inni aż do otwarcia Zgromadzenia w dniu 5 sierpnia.

Wśród już przybyłych znajduje się Felix Paul Mercereau z Paryża, sekretarz generalny Zgromadzenia i kierownik sekretariatu z Brukseli.

## Przepowiadanie przyszłości z gwiazd

Jan Kepler, znakomity matematyk i astronom XVII wieku, stwierdził w liście do jednego ze swych licznych przyjaciół, że „astronomia jest mądrą matką, natomiast astrologia jest jej lekkomyślną córką, która sprzedaje się za pieniądze każdemu, by móc utrzymać swą mądrą matkę”. Słowa te dotyczą, bezpośrednio kolekcji życiowych ich autora. Kepler bowiem, kontynuator Kopernika, a zarazem twórcą nowoczesnej mechaniki nieba pełnił dla zarobku funkcję wróżbiły — astrologa na dworze najpierw cesarza Rudolfa II-go, a następnie Wallenstein. Astrologia była wówczas nauką cenioną, zwłaszcza przez rządzących książąt, którzy doceniając wartość politycznych przewidywań doszukiwali się wpływu na rozwój wypadków i losy człowieka w gwiazdach, w układzie słońca, księżyca, Merkurego, Wenus, Jowisza i Saturna, zamieszkujących na nieobskłone swe własne „domy”, oznaczone gołdami zodiaku. „Domem” Merkurego były „Bliźnięta”, „Panna”, Saturna, „Koziorożec” i „Wodnik” itd. Znaków jest dwanaście.

U Greków astrologia była nauką o gwiazdach, zgodnie ze znaczeniem samego terminu i nowoczesnym pojęciem astronomii. Do wieku XVII mieszano te terminy, dopóki astronomia w okresie działalności Newtona nie odrzuciła się jako wiedza czysta od swej wyrodnej córy, która zeszała na manowce zabobonu i przesądów, udrapowanych w tożę uczoności.

Najstarsze tradycje astrologii sięgają Babilonu. W III wieku przed Chrystusem żył w Akkadzie cesarz Sargon, któremu udało się — w jego mniemaniu — podbić cały świat, sięgający w rzeczywistości granic mór: Kaspjskiego, Czarnego, Czerwonego i Śródziemnego. Tego wielopokopnego, na ówczesne czasy, czynu dokonał Sargon, radząc się astrologów. Mimo, że się potem jego imperium światowe rozpadło, astrologowie czekali na nową, taką samą jak za czasów Sargona, konstelację gwiazd i nadejsze męża

opatrznościowego. Znaczenie astrologii wzrosło w zabobonnym średniowieczu.

W sensie naukowym, śmiertelny cios astrologii zbudowanej na zasadzie obracania się planet wokół ziemi i człowieka, zadała nauka Kopernika. Akademia Krakowska uznała tę naukę dopiero pod koniec XVIII w. Do tego czasu nierzadziej sławny niż Kopernik zażywał „profesorowie” astrologii: Wrocławianin i inni. Do ich obowiązków, zwłaszcza w okresie Nowego Roku, należało wydawanie kalendarza, zawierającego „prognozy astrologiczne” tj. przewidywanie pogody wyprawdzone z położenia planet. Autorzy kalendarzy cieszyli się wielką sławą. Mimo to Jan Latosz żałł się w roku 1599, że „teologia i astrologia są dwie największe śladawia nauki, lecz też największe przesładowia cierpią”. Jan Tenacusz pisze w swoim kalendarzu na rok 1652, że „astrologia najbardziej w naszym Polscze jest nabyty wzgardzona i potulmona”.

## Amerykańskie bazy lotnicze i morskie w Hiszpanii i w Maroku

Jakie są bazy lotnicze i morskie, których udostępnienia pragną Amerykanie? Nie ukazał się żaden komunikat urzędowy, ale dzienniki amerykańskie dowiadują się z wiarogodnego źródła, że chodzi o bazy morskie w Katarinie, Cadix, Ferrol, Santa Cruz de Tenerife oraz lotniczą w Barcelonie, Madrycie, Sewilli, Walencji i Lugo.



Na karale widać także bazy w Maroku. Jak wiadomo, Amerykanie uzyskali od Francji prawo użytkowania baz w Part-Lyautey, Meknes, Rabat, Casablanca, Mogador, Marrakech i Agadir.

# Dwudziestopięciolecie Koła Polek

## w Bois du Verne (Od własnego sprawozdawcy)

Kolonia polska w zagłębiu Montceau les Mines obchodziła w ubiegłą niedzielę wielką uroczystość z powodu rocznicy Katolickiego Koła Polek im. Królowej Jadwigi w Bois du Verne.

### Czwierdziestolecie wychodźstwa w zagłębiu Montceau les Mines

Uroczystość niedzielną nasunęła uczestnikom szereg refleksji, albowiem czterdziestolecie to okres powstania i formowania się całej generacji.

Ludność polska zagłębia Montceau les Mines tworząca dość silną i zwartą część mieszkanców zagłębia mimo, że stanowi młodszy stosunkowo polski ośrodek robotniczy we Francji, ma już swoją historię i to wcale nie krótką. Przez czterdzieści lat z górą w koloniach Magny, Gauthereis, Bois du Verne, La Saule, St. Marguerite, Blanzay, Essarts-Baudras, odbywa się mroźna praca Polaków we wszystkich dziedzinach. Praca, która choć odbywa się prawie w samym sercu przebogatej prowincji Burgundii, codziennie wyciąga swoje piętno na ogólne życie i wygląd zagłębia. Piętno to niezawsze spoprzedane dla samych zainteresowanych, rzadziej jednak w całym każdym nowoprzybytemu.

W dalekiej Burgundii bowiem w dni szarej pracy spotyka się na ulicach w godzinach zmian licznych blondynów, z niebieskimi oczyma, zdążających do obowiązków codziennych. Przybysz z miejsc odgadnie kilka, mało znaczących wprawdzie, ale ciekawych obyczajów, nieznanych w innych częściach tej prowincji francuskiej, czy to na ulicy, czy na placu targowym czy wreszcie w obejściach domów.

Przechodząc wzdłuż rzędów równych, niskich domków w koloniach otaczających miasto Montceau les Mines, przybysz przywyczajony do swego rodzaju wyglądu prowincji, spostrzeże wiele szczegółów, nadających pewien urok tym osiedlom. Stwierdzi, że okna w niskich tych domkach zapatrzone z nieskazitelnie białe firanki, z poza których widać doniczki z kwiatami, są jakże inne od okien w reszcie prowincji. W ogródku, takim samym jak tysiące innych, spostrzeże inne rośliny niż w reszcie prowincji. Zauważy grządki z kapustą, tu i owdzie wystające ponad nie koper, to znów czołgające się wzdłuż grządek ogórki. Na podwórzu zauważy sporą stadkę gęsi i innego drobiu.

Piętno to niecodzienne w prowincji burgundzkiej, jeszcze silniej wydatne się w dzień niedzielny lub świąteczny. Z ulic znikają powszechnie „bleu” a zastępują je świąteczne ubrania. Drogi prowadzące do skromnych kościołów zaludniają się.

W ogólnym życiu jest to wszystko niewiele, ale wytworza swą atmosferę, jakąś odmienną od całego otoczenia, atmosferę niewątpliwie przyniesioną. Na wytworzenie tej atmosfery, na nadanie temu zakątkowi tak dziwnie bliskiego każdemu Polakowi uroku, złożyło się przeszło czterdziestolecie pracy codziennej miejscowej polonii. Pracy na wszystkich odcinkach bytowania robotniczego.

W ubiegłą niedzielę w zagłębiu Montceau les Mines zwróciła na siebie uwagę całego tego ośrodka kolonia w Bois du Verne, gdzie Koło Polek obchodziło swój srebrny jubileusz.

### Całe zagłębie na uroczystości Polek

Uroczystości jubileuszowa zgromadziła prawie całe zagłębie Montceau les Mines. Rozpoczęła nabożeństwem, które odprawił miejscowy kapelan ks. Morawski. Po przerwie obiadowej przed salą uformował się pochód z miejscowej ludności i towarzyszy okolicznych, głównie młodzieży katolickiej z La Saule, Magny, Essarts-Baudras, Gauthereis i Bois du Verne, chóry kościelne z wymienionych kolonii, towarzysza Polek z Gauthereis, Magny, Essarts, Ste-Marguerite, Tow. Św. Stanisława z La Saule, koło teatr. „Przyślanie” z Bois du Verne wraz z twarzą stwami miejscowymi a więc młodzieżą K.S.M.P., chórem, bractwem Różańca. Na czele pochodu, który udał się do kościoła parafialnego, gdzie odprawiono uroczyste nieszpory, kroczyli dwadzieścia stanzardów i chorągwi stowarzyszeń polskich.

Świecząca część uroczystości odbyła się następnie na sali „opalanianej”. Zagała długoletnia działaczka i przewo-

dniczająca pani Michnikowska, która powitała zgromadzonych licznymi rodakami oraz gośćmi, wśród których zauważyliśmy ks. dziekana Wahrola, ks. Chechelskiego z Montceau les Mines oraz ks. Morawskiego, kapelana okręgu towarzyszy kobiecych. Z pośród znanych działaczy okręgowych i lokalnych zauważyliśmy pp. Kaima, Jedrosza, Rożka, Świątłowskiego, Rosę, Kaletę, Garskę, Rożkową, Romalową, Grabasową, Dopierałską, Szmatułową i wielu innych.

Z kolei pani Mikulska zapoznała obecnych z rezultatami 25-letniej działalności miejscowego Koła Polek im. Królowej Jadwigi. Okazuje się, że była to nieprzeciętna praca. Kolonia Bois du Verne bowiem jest pod niektórymi względami skazana sama na siebie, szczególnie jeżeli chodzi o nauczanie polskie i inne działy pracy społecznej. Na barkach towarzystwa kobiecego oparła się w wielu wypadkach cała działalność społeczna kolonii, która była i jest bardzo ożywiona. Następnie młody Bolek Jastrzębski wypowiedział przepiękną deklamację. Ks. Chechelski wygłosił przemówienie, w którym z głęboką znajomością rzeczy podkreślił wartość i ogrom pracy kobiety polskiej w życiu Narodu. Mówca podał tak ciekawe i tak mało znane szczegóły, w formie tak przystępnej, że obecni wysłuchali tej pouczającej mowy z wielkim zainteresowaniem. Imieniem duchowieństwa polskiego życzenia złożył ks. dziekan Wahrol, który również uproszony przez zarząd wręczył skromne upominki żyjącym założycielkom Towarzystwa Polek w Bois du Verne. Są nimi pani Michnikowska, Grygielowa, Szlagowa i Nowacka. Imieniem wydawcy „Narodowca” oraz redakcji, złożył życzenia niżej podpisany.

Znany na terenie zagłębia a także w całej Francji z powodu czynnego udziału w ruchu zawodowym p. Kaim składając życzenia Zjednoczenia Katolickiego a p. Jedrosz imieniem młodzieży K.S.M.P. męskiej i żeńskiej z okręgu Montceau les Mines.

Nastąpiła część artystyczna, którą rozpoczęła niezrównana Perkwona pogodnym monologiem, dobrze oddanym. Grupa dzieci odśpiewała kilka pieśni narodowych, po czym zespół teatralny koła Polek odegrał dwie sztuczki p. t. „Z kim się wdajesz, takim się stajesz” i „Drzymalski ty się chcesz ożenić”. Amatorzy, jak zwykle, spełnili swoje zadanie ku powszechnemu zadowoleniu. Szczególnie podobała się krotoczwilka „Z kim się wdajesz”.

Na zakończenie młodzież odtęńczyła bravurowo krakowiaka, po czym uroczystości zamknięto wspólnym odśpiewaniem hymnu narodowego.

Kolonia Bois du Verne, która należała do najbardziej atakowanych przez agitację wyrotową, znowu dzięki mroźnej pracy kobiet, młodzieży i działaczy, staje w pierwszym rzędzie polskich ośrodków organizacyjnych zagłębia. Miejscowemu Kołu Polek, które ma nie małe zasługi w tym stanie rzeczy, składamy z okazji pięknej jubileuszowej jeszcze raz życzenia hasłem „Cześć naszym Polkom!”

J. Urban

# Rolnik Hodowca

## Europejskie ceny wieprzowiny

Chów nierogacizny zajmuje obecnie bardzo poważne miejsce w rolnictwie europejskim. Podane poniżej niektóre cyfry wykazują to w całej pełni. Liczebny stan nierogacizny w Europie wynoszący w roku 1939 — 41.000.000 sztuk, a w roku 1947-48 — 30.700.000, wzrósł do 38.200.000 w roku 1948-49, a do 59.300.000 w roku ubiegłym.

Spożycie wieprzowiny w Europie wzrosło z 2.661.000 ton w r. 1948 do 2.963.000 w roku 1949. Należy podkreślić, że ogólna produkcja w tych samych latach wynosiła w r. 1948 — 5.214.000 ton, a 861.000 ton w r. 1949. Produkcja więc wieprzowiny przedstawia sobą około 50 proc. ogólnej produkcji mięsa.

Wreszcie znaczenie wartości produkcji wieprzowiny, w stosunku do wartości całej produkcji w różnych krajach jest następujące: Niemcy 28 proc., Dania 23 proc., Holandia 16,2 proc., Szwecja 13,3 proc., Francja 12,6 proc., Szwajcaria 10 proc., Norwegia 8,7 proc., W. Brytania 6 proc.

Jeśli chodzi o ceny wieprzowiny w różnych krajach europejskich, to przed stawiają one duże różnice. Oto ceny w różnych krajach europejskich we frankach za kilogram żywej kary:

- Niemcy: od 80 do 100 kg. 186,40; powyżej 100 kg. 188.
- Holandia: poniżej 80 kg. 139; od 80 do 100 kg. 144,50.
- Szwajcaria: poniżej 80 kg. 249,10; od 80 do 100 kg. 246,70; powyżej 100 kg. 242,60.
- Szwecja: poniżej 80 kg. 130,60; od 80 do 100 kg. 122,20; powyżej 100 kg. 110,30.
- Norwegia: poniżej 80 kg. 156; od 80 do 100 kg. 146,70.
- Dania: poniżej 80 kg. 145,70.
- W. Brytania: poniżej 80 kg. 186,40; od 80 do 100 kg. 184,20; powyżej 100 kg. 180,10.
- Francja: od 80 do 100 kg. 136,40; powyżej 100 kg. 122,50.

### Uprawa buraków cukrowych w Europie

London. — Następujące dane, dostarczone przez angielskie sfery handlowe, dają dosyć dokładne pojęcie o rozwoju i znaczeniu uprawy buraków cukrowych w różnych krajach europejskich (cyfry są podane w tysiącach hektarów, pierwsza dotyczy roku 1949-1950, a druga 1948-49).

- Belgia — 59—46; Bułgaria — 29—36; Dania — 62—48; Niemcy — 347—357; Finlandia — 8—7; Holandia — 67—47; Polska — 250—223; Rumunia — 64—61; Szwecja — 49—48; Szwajcaria — 6—6; Francja — 300—240; W. Brytania — 162—162; Irlandia — 23—26; Hiszpania — 92—94; Czechosłowacja — 203—171; Turcja — 52—40; Węgry — 104—94.

Według ostatniej oceny produkcji cukru w kampanii 1949-50 osiągnięta następująca cyfry (w tonach).

- Niemcy: 1.155.000 (w tym 600.000 wschodnie Niemcy); Czechosłowacja: 675.000; Francja: 940.000; Belgia: 325.000; Holandia: 370.000; Dania: 28.000; Polska: 825.000; Włochy: 500 tys.; W. Brytania: 500.000; Rosja sowiecka: 2.400.000 itd.

Ocenia się, że Europa (włącznie z Rosją) wyprodukuje 9.355.000 ton cukru, wobec 1.425.000 ton przewidzianych w Stanach Zjedn.

Jeżeli chodzi o ceny wieprzowiny w różnych krajach europejskich, to przedstawiają one duże różnice. Oto ceny w różnych krajach europejskich we frankach za kilogram żywej kary:

- Niemcy: od 80 do 100 kg. 186,40; powyżej 100 kg. 188.
- Holandia: poniżej 80 kg. 139; od 80 do 100 kg. 144,50.
- Szwajcaria: poniżej 80 kg. 249,10; od 80 do 100 kg. 246,70; powyżej 100 kg. 242,60.
- Szwecja: poniżej 80 kg. 130,60; od 80 do 100 kg. 122,20; powyżej 100 kg. 110,30.
- Norwegia: poniżej 80 kg. 156; od 80 do 100 kg. 146,70.
- Dania: poniżej 80 kg. 145,70.
- W. Brytania: poniżej 80 kg. 186,40; od 80 do 100 kg. 184,20; powyżej 100 kg. 180,10.
- Francja: od 80 do 100 kg. 136,40; powyżej 100 kg. 122,50.

### Z wystawy łowieckiej w Senlis

Wspaniała głowa jelenia (z muzeum myśliwskiego w Senlis), była jednym z najwspanialszych eksponatów wystawy łowieckiej w Pałacu Lodowym w Paryżu.

(Foto: Record)

Jeżeli chodzi o ceny wieprzowiny w różnych krajach europejskich, to przedstawiają one duże różnice. Oto ceny w różnych krajach europejskich we frankach za kilogram żywej kary:

- Niemcy: od 80 do 100 kg. 186,40; powyżej 100 kg. 188.
- Holandia: poniżej 80 kg. 139; od 80 do 100 kg. 144,50.
- Szwajcaria: poniżej 80 kg. 249,10; od 80 do 100 kg. 246,70; powyżej 100 kg. 242,60.
- Szwecja: poniżej 80 kg. 130,60; od 80 do 100 kg. 122,20; powyżej 100 kg. 110,30.
- Norwegia: poniżej 80 kg. 156; od 80 do 100 kg. 146,70.
- Dania: poniżej 80 kg. 145,70.
- W. Brytania: poniżej 80 kg. 186,40; od 80 do 100 kg. 184,20; powyżej 100 kg. 180,10.
- Francja: od 80 do 100 kg. 136,40; powyżej 100 kg. 122,50.

### Gdy kura staje się kogutem

O działaniu hormonów

Wpływ hormonów. Dwa z pośród tych ciał odgrywają szczególną rolę w zjawiskach płciowych, a mianowicie: hormonu płciowego zwanego follikuliną lub esterym, który wytwarza gruczoł płciowy męski. Obydwie te substancje (względnie im pokrewnie) spotyka się w wielu kręgowcach, od ryb aż do ssaków, z człowiekiem włącznie.

Przez odpowiednie użycie tych hormonów, można zwierzęciu wynagrodzić większość ujemnych skutków wyjąłowienia. Nie każdy więc, że kogut różni się pod wieloma względami od „zwykłego” koguta. Wyjałowiony kogut przestaje piąć, traci popęd płciowy i staje się mało pobudliwy. U kury wyjąłowionej zmiany te są jeszcze bardziej uderzające: wyrastają jej nogach ostrogi, a całe upierzenie zmienia swój wygląd, staje się podobne do upierzenia koguta, tak w formie jak w kolorze.

Jeżeli takimże Rogutowi wstrzyknęliśmy jednak hormonu płciowego (testosterony) spowoduje to natychmiast wzrost grzebienia, spotęguje jego czerwien, odżyja instynkty walki i popęd płciowy. Podobne wyniki uzyskamy wstrzykując wyjąłowionemu kurze hormonu pecherzykowego (follikulinę); upierzenie uzyska poprzedni wygląd, matowy i skromny.

Daleko większe zmiany, aniżeli wyjąłowienie, powoduje u zwierząt wstrzyknięcie odmiennego hormonu. Następuje wówczas zupełna zmiana płci. Pod wpływem hormonu pecherzykowego (follikulinę) kogut uzyskuje upierzenie kury, a pod działaniem hormonu płciowego męskiego wystąpi u kury przetrzebienie na wzór koguciego.

Drugorzędne cechy płciowe, objawiają się u zwierząt dopiero w „wieku młodzieńczym”. Jednakże za pomocą zastrzyków hormonalnych można ten proces przyspieszyć i spowodować nawet wyrosnięcie grzebienia u młodego kurczaka, wkrótce po wykłuku.

Prześlizgnięcia płci. Zastrzykami hormonalnymi doprowadzono również, u niektórych zwierząt, do prześlizgnięcia płci. Tak na przykład wstrzyknięto bardzo silną dawkę hormonu pecherzykowego do zarodka kurczaka, z którego miał się wykłuc samiec. Nastąpiła wówczas feminizacja zarodka. — Efekt: pisklak będzie małą kurką, zamiast kogutem. Zatem hormon żeński wywołuje u embrionu męskim zupełną przemianę płci. Odwrótny skutek wywołuje wstrzyknięcie hormonu płciowego męskiego do zarodka żeńskiego (męskulinizacja zarodka); z tym jednak, że męskulinizacja embrionu żeńskiego jest zawsze mniej skuteczna od feminizacji embrionu męskiego. Zmiana ta jednak nie jest trwała. Jeżeli po wykłuku zaprzestanie się wstrzykiwania odpowiedniego hormonu „wytworzenie” kurki przemieniają się z powrotem w kurczaki i odwrótnie.

Do ostatecznej przemiany płci właściwie dotychczas nie doprowadzono. Niemniej jednak J. Gallien aplikując hormonu płciowego męskiego młodym kijankom, otrzymał w wyniku żaby-samce, które wyglądają zupełnie normalnie i zachowują namiętność przy eksperymentatorze. Innemu uczonemu, Humphreysowi, udało się podobny eksperyment z salamandrami, które zachowały zmienioną płć, a „sztuczni” rodzice wykazywali zdolność dalszego rozmnażania się.

W ten sposób przed uczonymi otwiera się wielkie możliwości w dziedzinie przekształcania płci u zwierząt. Dalsze badania i doświadczenia doprowadzą niewątpliwie do nowych, rewelacyjnych wyników.

### Jak zapobiec chorobom skórny w czasie żniw

W czasie robót polnych w okresie żniw, gdy w sprzeczce urodzaju biorą udział brygady miejskie, nie należy do pracy w polu, zdarza się często, że w czasie robót powstają zakażenia ropne skóry. Trzeba temu przeciwdziałać, zarówno w interesie zdrowia każdego robotnika, jak i celem zmniejszenia straty dniówek wskutek czasowej niezdolności do pracy.

Najczęstszymi wypadkami są mniejsze lub większe zadrażnienia skóry, które mogą spowodować poważne komplikacje. Następnym zadrażnieniem, pozostawionym na sobie ropne choroby skóry lub, jak nazywają się w medycynie, piodermie, wywołane przez ropne mikroby — piodermy (od słów greckich piodon — ropień, kokki — ziarnki, tj. bakterie kuliste, derma — skóra). Odróżniamy dwa zasadnicze typy ropnych mikrobrów — streptokokki i stafylokokki (od słów greckich — streptos = łańcuch, staphyle = grono winogronowe). Piodermy spotykamy w wielkiej ilości na skórze, blonach słuzowych jak również w wodzie i powietrzu. Stwierdzono, że na jednym cm<sup>2</sup> skóry znajduje się 40 tys. mikrobrów i że jedna higieniczna wanna zmywa z ciała 85 milionów mikrobrów. Specjalnie wiele mikrobrów znajduje się na brudnej skórze.

Dotąd dopóki skóra jest nieuszkodzona, mikroby na niej są nieszkodliwe. Skoro tylko następuje uszkodzenie skóry (zadrażnienie, ukłucia, ciecica itd.), mikroby przedostają się w głąb skóry i wywołują ropne zapalenie brudnej skóry, choroby rozwijają się bardzo szybko. W turekach wiosennych jest więcej mikrobrów niż gdzie indziej. Stafylokokki atakują przeważnie turek wiosenne gruczoły łojowe. Ponadto mężczyźni są bardziej uwłosieni, zdarzają się u nich choroby wywołane przez stafylokokki, kobiety natomiast atakowane są przeważnie przez streptokokki.

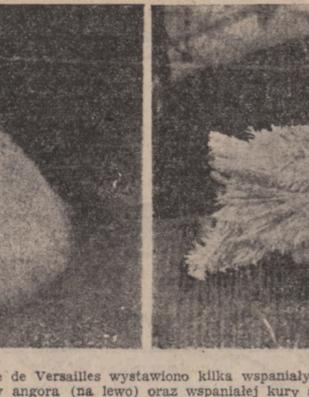
W czasie robót polnych stafylokokki wskutek zadrażnień skóry pojawiają się na górnych i dolnych kończynach, zwłaszcza na nogach przy wiązaniu snopów. Kłosa i ostre chwasty wywołują mnóstwo drobnych za-

drażeń na rękach i nogach, które gdy ciało jest brudne, mogą spowodować najcięższą formę choroby — ropę. Wśród ropnych chorób skóry wywołanych przez stafylokokki rozróżniamy głęboką i powierzchowną uszkodzenia. Tak samo przy streptokokkach komplikują zadrażnienia brudne ręce i nogi.

Do najokrutniejszych chorób skórnych należą zapalenie wielkich gruczołów potnych, powstające głównie w turekach wiosennych u osób silnie potliwych, i niedostatecznie przestrzegających czystości. Powstają wtedy furunkule i jako skupienie kilka furunkulów — karbunkule. Trzeba pamiętać, że nie powinno się leczyc furunkulów ogrzewającymi kompresami, wyekscytowaniem ropy, gdyż te „zabiegi” wywołują nowe furunkule. Nie można w tym czasie kąpać się w rzece lub przyjmować gorącej wanny. Ropę należy usuwać za pomocą spirytusu kamforowego lub rozcieńczonego spirytusem, skóra staje się sucha i pojawiają się pęknięcia, co sprzyja przenikaniu w głąb ropnych mikrobrów. Trzeba wtedy wytrzeć ręce gliceryną, albo wazeliną, olejem rybnym, topionym tłuszczem wieprzowym lub olejem roślinnym. Do chorób, które zjawiają się w czasie robót polnych, należą pęknięcia warg w kąciakach ust, wywołane przez streptokokki. Jest to choroba zarźliwa. Należy ją kąpać ust wytrzeć np. maszczą penicylinową.

Najlepszym jednak środkiem zapobiegawczym chorobom skórny jest przestrzeganie higieny ciała, a zwłaszcza miejsc odsłoniętych tj. twarzy, rąk i nóg. Nie należy żałować mydła i wody.

### Z wystawy hodowców w Paryżu



Na wystawie hodowców w Paryżu, przy porte de Versailles wystawiono kilka wspaniałych okazów kur i królików. Z wystawy tej dajemy zdjęcie królika rasy angora (na lewo) oraz wspaniałej kury strzebiastej (na prawo).

## ŻYCIE, MIŁOŚĆ, ROMANS

Bolesław Frus: LALKA. Powieść o wstępnym, trzęsieniu miłości wokulskiego do pięknej, ale bezczelnej, arystokratycznej „lalki”. Akcja książki rozgrywa się w drugiej połowie zeszłego stulecia, ukazując obszerną panoramę życia ówczesnej Warszawy. Wokulski szczyt kariery, jako chłopców, aby po latach stał się milionerem. Do zdobycia bogactwa pchnęła go miłość, ale czy Izabela warta była tego uczucia? Czy Izabela w ogóle umiała kochać, czy też była jedynie zakochana w swojej urodzie? Dlaczego nie młody człowiek stał się jego iżną w jej rekach? Rozwój wydarzeń, przedstawiony w LALCE należy do najbardziej fascynującej lektury, jaką może się poszczycić nasza literatura. — 4 tomy, prawie 1100 stron tekstu. — Cena Frs. 595.—

Jack London: MARTIN EDEN. Powieść ta słusznie jest uważana za najlepszą z całego bogatego dorobku pisarstwa Jacka Londona. Znakomity pisarz amerykański oparł ją w znacznej części na własnych przeżyciach. Z niedzy do szczytów powodzenia — to drogę dożył Martin Eden, młody zdolny i ambitny, przemierzający górami, chwytający się wszelkiej pracy — aby przetrwać — do nadejścia sukcesu. Redakcja i wydawcy przez długi czas odrzucał jego utwory, które potęmił za arcydzieła. Rodzina i znajomi odrzucali go, a on nie odpowiadając, aby później ubiegał się o jego rękę, gdy stał się bogaty i sławny. Zadzziwiający paradoks natury męskiej: Martin Eden kochał dziewczynę, która nie była jego warta, ale przesiadł obok kobiety, która mogła go uczynić milionerem. Romantyczna miłość, która potrafi zniszczyć życie ludzkie, dramatyczne konflikty o najwyższym napięciu, narastająca akcja, rozgrywająca się na tle San Francisco i w Kalifornii — wszystko to przykrywa uwagę czytelnika do tej pasjonującej książki. — Cena Frs. 660.—

Upton Sinclair: KRÓL WEGIEL. Wstrząsająca powieść, napisana przez jednego z najwybitniejszych pisarzy amerykańskich, której akcja, pełna napięcia, rozgrywa się w zagłębiu węglowym w Górach Skalnych i przedstawia życie amerykańskich górników, świat wyzysku i pracy opróżniona przez piękność, rudowłosą Mary, córki robotnika, poświęcającej swoje uczucia dla obowiązków. Mary kochała Hala, który pracował jako górnik, chociaż wiedział, że innego świata, ale rywalka jej była subtelna, uroczą, jasną, dziewczynką milionowej fortuny bankierskiej. Upton Sinclair niezwykle interesująco przedstawia dzieje swolch bohaterów, tworząc powieść o wielkim rozgłosie. — Cena Frs. 440.—

Sergiusz Flaks: KOCHANIE WIELKIEJ NIEDZWIEDZI. Główną powieść sensacyjną z życia przemysłowców na granicy polsko-sockiewickiej. Niebezpieczne wyprawy przez zleżoną granicę, dzikie zabawy ludzi, którym śmierć codziennie zagłada w oczach, miłość i nienawiść, pasja życia i ucieka — to wszystko składa się na całość tej niepowtarzalnej książki. — Cena Frs. 260.—

J. B. Priestley: TRZEJ PANOWIE W CYWILU. Druga wojna światowa się skończyła — trzej przyjaciele z wojska włożyli cywilne ubrania i stali się „trzem panami w cywilu”. Jak przystało im ich z powrotem życie cywilne? Czy zdołają zbudować sobie nowe życie? Trudny trudny problem życia codziennego komplikuje jeszcze bardziej... kobiety. Jeden z przyjaciół przekonywał się, że w czasie jego nieobecności żona szukała rozrywek z innymi mężczyznami, drugi natomiast romantycznie z innego świata, trzeci spotyka wartościową dziewczynę, z którą postanawia rozpocząć nowe życie. Powieść Priestleya, której akcja rozgrywa się w naszych czasach, jest niezwykle aktualna i stanowi lekturę wysokiej klasy. — Cena Frs. 395.—

Tadeusz Dołęga-Mostowicz: KARIERA NIKODEMA DYZMY. Główna powieść sensacyjna i najbardziej frańpująca powieść we współczesnej literaturze polskiej. Nikodem Dyzma, arcydokładny urzędnik pocztowy, bez wyobcowania i oglady, dzięki zbiegowi okoliczności robi świetną karierę. O jego wstępnym ubieganiu się wybitni finansjści i mężowie stanu, najpiękniejsze kobiety z wytwornych sfer marzą, aby zwrócić na nie uwagę. Ministerstwo bez kwalifikacji, przepuknięty urzędnik, wpływy oszusta, szanujący się z poszanowaniem dobroczyńców, dany z wielkiego świata i błędne odświeżenie — oto niezwykle korywęd powieści, który się przesuwa na tle przedwojennego życia w Polsce. Akcja powieści, rozgrywająca się głównie w Warszawie, odznacza się zawrotnym tempem. — Wydanie amerykańskie. — Cena Frs. 550.—

Wymienione książki należy zamawiać na załączonym kuponie lub listownie, przysyłając równocześnie należność według cen, podanych wyżej. Podana przy każdym tytule cena obejmuje: koszty książki, opakowanie, portu i ubezpieczenia. Na żądanie książki mogą być wysłane do Polski i w innych krajach, z wyjątkiem Rosji. Prosimy o podawanie dokładnych adresów drukowanymi literami.

UWAGA: Wysyłka zamówionych książek nastąpi w ciągu 12-15 dni po otrzymaniu całkowitej należności.

(Prosimy wyciąć, wypełnić i wysłać).

Do: „NARODOWIEC”, LENS (P-de-C).

Proszę o nadanie mi następujących książek, które oznaczam krzyżykiem:

- ..... LALKA.
- ..... MARTIN EDEN.
- ..... KRÓL WEGIEL.
- ..... KOCHANIE WIELKIEJ NIEDZWIEDZI.
- ..... DYZMY.
- ..... TRZEJ PANOWIE W CYWILU.
- ..... KARIERA NIKODEMA DYZMY.

Należność za wybrane książki w wysokości Frs. .... przesyłam równocześnie na konto pocztowe LILLE C/o 19657 — Journal „Narodowiec”. LENS (P-de-C).

Imię i nazwisko ..... (drukowanymi literami)

Dokładny adres ..... (drukowanymi literami)

## PORADY LEKARSKIE

### Wiśnie jako zdrowy owoc

Wiśnie są zdrowym owocem i stanowią uzupełnienie codziennego pożywienia. Miąższ wiśni zawiera sole wapniowe, kwas jabłkowy, cukier, trochę białka oraz witamin. Ze względu na dość znaczną zawartość kwasów, wiele osób obawia się wiśni sądczej, że wywołują one zaburzenia żołądkowe i jelitowe. Opinia taka nie jest słuszna. Zaburzenia w żołądku występują tylko wtedy, gdy spożyjemy się wiśni w nadmiernej ilości. Nadmierna ilość spożytego chleba także wywołuje żołądkowe zaburzenia. Schorzenia jelitowe bywają zwykle na stopem popijania wienów wody, albo jakimś innym płynem.

Popijanie wienów wodą wywołuje pęcznienie ich w żołądku. Wykazuje to doskonale sztuczne zmiażdżenie owoców jakby zębami i umieszczenie ich w naczyniu z wodą ogrzaną do temperatury żołądka 99 stopni Fahrenheita. Po godzinie tak umieszczone owoce gwałtownie pęcznią, a najwięcej wiśni i czereśni. Jednocześnie wywiązują się w nich wielka ilość gęzów. To samo dzieje się w żołądku człowieka, gdy zjedzone wiśnie popije jakimś płynem.

Gazy wytworzone w żołądku rozciągają nadmierne jego ścianki, co powoduje szkodliwe następstwa, nie mówiąc już o boleściach. Jeśli mięśnie żołądka rozciągną się poza granice ich elastyczności, wówczas rozszerzenie utrwała się. W rozciągniętych ściankach żołądka wyciągają się naczynia krwionośne i ulegają zwięzieniu. Wskutek tego ścianki złączają się przez jakiś czas gorzej odżywiane, przez co cierpi czynność gruczołów wydzielniczych.

Jeśli żołądek znajduje się w takim stanie przez dłuższy czas, albo taki stan często się powtarza, żołądek tra-

ci swoją zwykłą odporność na działanie różnych szkodliwych bakterii spożywczych z owocami lub innymi pokarmami. Mniej też jest odporny na kwasy zawarte w niezupełnie dojrzałych owocach.

Nagromadzenie się gazów w jelitach również upośledza ich działalność i powoduje przykre przypadłości. Nie wytaczają więc należy nieuzasadnionych skarg przeciw wienom. Nie objadając się nimi nadmiernie, a co najważniejsze, nie pić wody lub innych płynów zaraz po ich spożyciu, a wówczas n pewno nikomu nie zaszkodzi.



Trafil Grek na Greka!

Pewien sędzia grecki zapytał świadka w sprawie wypadku samochodowego: — W jakiej odległości był świadek w chwili wypadku?

— Siedem i pół stopy.

Sędzia zdumiony pyta, skąd świadek zna tak dokładnie te wszystkie dane?

— Byłem pewny, iż znajdzie się wariat, który postawi mi tego rodzaju pytanie. Dlatego zmierzylem te odległości — brzmiała odpowiedź.

..... X x x Szkoła gadania

— Tej pani, która siedzi przed nami, dajmy co najmniej 45 lat.

..... X x x Zapal się

Jaś ma ochotę na mecz piłki nożnej. Po nieważ wypadła on w czasie lekcji. Jaś telefonuje do nauczyciela.

SIERPIEŃ

5

Niedziela

Słońce: wchód 4.30, zachód 19.23
Księżyc: wchód 7.03, zachód 20.25

Dziś: N. M. F. Snieżnej
Jutro: Przemienienie Pańskie
Pojutrze: Kajetana, Donata

Opłata za "Narodowca" wynosi:
Na okres jednego roku fr. 2.500.—
" " 6 miesięcy fr. 1.300.—
" " 3 miesięcy fr. 750.—

ECHA DNIA

Pogoda śucha, wesołość i uśmiech stanowią te czynniki, które zapewniają zwykle sympatię u ludzi prostych i robotników.

Znany wychowawca, Ojciec Pradel, Oratorianin powiedział kiedyś, że „aby dokładnie wpływać na młoc, trzeba być pogodnym, szczerym i promieniować wesołością. Śmiechnięta twarz zdobywa i otwiera serce, tak samo jak słońce otwiera kwiaty. Młodzież garnie się do tego, kto się śmiecha, wybaczają żądania, jakie jej się stawia z hukiem, wypełniają lepiej pracę, gdy nakazano ją z uśmiechem.”

Również wielki misjonarz francuski, Ojciec Charles de Foucauld uważał wesołość za główny czynnik powodzenia w swojej pracy apostołkiej.

Misjonarz oświadczył generalowi Laperiere, gdy ten zapytywał go, jaki jest najlepszy sposób, aby zdobyć miłość Murzynów:

„Wnien być zawsze wesołym, opowiadać z uśmiechem najprostsze rzeczy. Jak widać pan, panie generale, ja zawsze śmieję się, ukazując moje brzydkie zęby”

Wielu działaczy, robotniczych zdaje sobie sprawę, jaką rolę gra zdobywanie sympatii u słuchaczy za pomocą przemówień, nacechowanych humorem, wesołością i radością.

Nauczyciele w różnych szkołach z zaniepokojeniem i obawą młoczący mają wyciągnąć, gdy odnosi się do swych młoczących uczniów z sercem i uśmiechem.

Wreszcie wielu lekarzy zaleca choremu pogodę ducha. Wśród wielu młoczących, słyszymy często, że „śmiech to zdrowie, a smutek, to choroba”.

Odebranie pozwolenia na jazdę jako kara dla nieostrożnych automobilistów

PARYŻ. — Wzrost liczby wypadków drogowych skłonił rząd do wydania szeregu zarządzeń. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rozęsało już do prefektów okolic w celu zapewnienia bezpieczeństwa na drogach.

Zandami i policjanci otrzymują nakaz czuwania nad ścisłym zastosowaniem przepisów o ruchu drogowym. Przewiduje się także szybkie odebranie prawa jazdy nieostrożnym automobilistom. Nowe przepisy wejdą w życie po zatwierdzeniu ich przez Radę Stanu, prawdopodobnie w przyszłym tygodniu.

Zniżka cen hurtowych o 2,1 proc. w Lipcu

PARYŻ. — Ogólny wskaźnik cen hurtowych (podstawa 100 z r. 1949) spadł w końcu lipca br. do 134,7, wobec 137,6 w końcu czerwca, czyli o 2,1 proc.

Wieści z Polski

Skazany na śmierć gen. S.S. Stroop szalał także w Wielkopolsce

Warszawa. — Zbrodnie generała-porucznika S.S. Stroopa skazanego na śmierć wraz ze swoim pomocnikiem Fr. Konradem popelnione zostały nie tylko w stolicy ale także w Wielkopolsce. Stroop był wykonawcą polityki eksterminacyjnej, prowadzonej przez hitlerowców wobec ludności okupowanych terenów, przede wszystkim wobec ludności żydowskiej.

Akt oskarżenia stwierdzał, że jeszcze w latach 1939—1941 Stroop brał udział w masowych zabójstwach i przesładowaniach ludności polskiej, zamieszkałej na terenie Łwowa, Wartegau (okręgu Warty). Straszliwe warunki stworzył okupant hitlerowski także dla ludności zamkniętej przez niego w obozie t.zw. getta warszawskiego, którego ostatnią likwidacją kierował oskarżony Jurgen Stroop.

Kierował w roku 1943 akcją, mającą na celu wysiedlenie z getta warszawskiego do obozów zagłady 100 tys. Żydów. Spowodował on wtedy wymordowanie co najmniej 56.065 osób oraz śmierć dalszych dziesiątek tysięcy osób w pływających kanałach podziemnych.

Na mocy rozkazu Stroopa rozstrzelano 100 mieszkańców Warszawy w odwet za rzuconie przez pieszego sprawcę granatu ręcznego na maszerującą kolumnę S.A.

Stroop skazany już został poprzednio na karę śmierci w Dachau.

Frans Konrad zorganizował w getcie warszawskim aparat rabunkowy i wyłudzenia pieniędzy od ludzi, którym obiecywał ocalenie życia, a którzy byli mordowani na równi z innymi mieszkańcami getta. Konrad śniwał bardzo wysokie zyski osobiste z całej swej zbrodniczej działalności na stanowisku kierownika.

zanim niszczył Warszawę

rownika stworzonego przez Niemców urzędu do eksploataowania mienia pomordowanych Żydów.

Konrad już w r. 1939 rekwizował w Warszawie mieszkania należące do Żydów i oddawał je wraz z całym urządzeniem oficerom SS. Brał udział w najeździe hitlerowskiej na ZSRR, w 1942 r. został z powrotem odkomenderowany z frontu do Warszawy.

Osobistym przyjacielem Konrada był generał SS Fegelein, szwagier Hitlera.

Konrad asystował przy egzekucjach, przesłaniach i wywożeniach. Konrad przyniósł, że był obecny przy likwidacji getta w Warszawie, Łodzi, Lublinie i Białymostku.

Stwierdził on, że Stroop natychmiast po swym przybyciu do Warszawy przystąpił do jak najszybszej likwidacji powstania w getcie, które wybuchło jeszcze przed jego przyjazdem. M.in. Stroop kazał rozstrzelać 2 tys. Żydów, których nie mógł pomieścić transport wyjeżdżający z Warszawy do obozu zagłady, ponieważ przewoźno 2 tys. ludzi nie opłaca się. Chciał on początkowo trupy pomordowanych włożyć w ziemię przy pomocy mechanicznych walców, ale ostatecznie zwoził te spalono na skosach.

Niewątpliwie Stroop skostniał do Warszawy przez swych zwierzchników ze specjalnymi pełnomocnictwami, zmierzającymi do masowego niszczenia ludności Polski.

Za zlikwidowanie getta warszawskiego osk. Stroop odznaczony został żelaznym krzyżem.

Sztuczki propagandowe komunistów

Warszawa. — System komunistyczny dąży do tego, aby oparcie swego wpływu przez jak najdłuższy okres czasu. Gdyby to było możliwe, usiłowałby przeskazać ideologicznie ludzi przez okragłe 24 godziny na dobę. Zbliżają się nad wielkim brzegiem jeziora glinowickiego, porośniętym krzakami żarowca, w której nasył się widokiem doliny Sanicy, w której nasył perły białego w słońcu jeziora na lewo i lasami porośniętym wzgórz.

Jedynie wędkarze znają przepiękne jeziora, rozrzucone w lasach na szlaku Komorniki — Steszew — Rosnówko — Jezioro, jedynie niechętni odwiedzają krętą pociągającą dolinę Cwibny.

Godym bliższego zainteresowania jest szlak turystyczny Poldziska — Murowana Gosiłna, znaczący licznymi jeziorami.

Reklamowane bardzo głośno t. zw. „wczasy” mają również za cel nadzór i szkolenie ideologiczne obywateli. Komunisty z dużym nakładem pieniędzy i wysiłków organizują „wczasy” ale w czasie tych wakacji wypoczynek jest rzeczą podrzędną, najważniejszą zaś częścią są referaty, pogadanki wieczorne, sporadyczne kursy, oraz organizacja „samorządów” poszczególnych grup wczasowiczów.

W ostatnim czasie za wzorem sowieckim wprowadzono w Polsce „wczasy niedzielne”. Impreza ta polega na tym, iż komunistycznym biurą podróży wczesnym rankiem niedzielnym przewożą poszczególnie grupy wczasowiczów poza miasto. Wycieczki te prowadzone są przez wyszkolonych politruków, którzy w czasie tych niedzielnych wycieczek przy każdej okazji usiłują wszcząć ludziami doktrynę komunistyczną. Poziornie te „wczasy niedzielne” są dobrowolne. W rzeczywistości w poszczególnych zakładach pracy, instytucjach i szkołach istnieje duży nacisk do brania udziału w tych nowych imprezach komunistycznych.

„Wczasy niedzielne” mają poza tym jeszcze jeden cel dodatkowy z komunistycznego punktu widzenia. Stwarzają one nie tylko okazję do nadzorowania ludzi, nie tylko do utrzymywania ich przez cały dzień pod obserwacją propagandy komunistycznej, ale ponadto uniemożliwiają ludziom branie udziału w nabożeństwach niedzielnych, która to akcja prowadzona jest przez komunistów coraz intensywniej.

W podobny sposób wykorzystują komunistki wycieczki dzieci do Polski, zorganizowane przez nich.

Krajobraz z Wielkopolski

Poznań. — Wielkopolska ma krajobraz malowniczy, nader urozmaicony, zbyt mało jednak doceniony.

Dość wspomnieć wenecki krajobraz Biskupina (na jego te ślone prace wykopaliskowe) albo lazurową toń Gopla z nieodłączną Mysią Wieżą, jeziorze międzychodzickim, skupiające w jednym tylko powiecie wśród lasów 99 jezior, kompleks wzgórz, jezior i lasów chodzickich, słynące nazwaną Wielkopolską Szwajcarią, laki nadnoteciej z ciemną wstęgą Noteci, Wielkopolski Park Narodowy, lasy rogalińskie z tysiącletnimi dębami, liczne rezerwy flory i fauny itd.

Krajobraz Wielkopolski — to dzieło lodowca skandynawskiego.

Nadal on Wielkopolsce charakter w 60 proc. obszaru o powierzchni równinnej, a w 40 proc. o żywym charakterze.

W zasadzie rozróżnić można 4 formy krajobrazu wielkopolskiego: teren wzgórz, obejmujący ziemie ostrowską, teren pagórkowaty — powiaty chodzicki, czarnkowiński, okolice Keyni, Poznania (od strony wschodniej), Gniezna, Miłostawia, Międzychodzka, Śmigła, Osieczyn, Dolska i Żerkowa; równiny: okolice Rogoźna, Rogowa, Szamotuł, Nowego Tomysła, Opalenicy, Poznania, Środy, Wrześni, Koźmina, Kalisza i Ostrowa równiny doliny: Noteci, Warty i Prosty.

Cenny i niezwykle interesujący obiektami turystycznymi są wielkopolskie rezerwy, koncentrujące różnorodnie fragmenty nieskrępowanego życia flory i fauny. Warto przytoczyć ślone „Czaple Wyspy” kolo Sierakowa w pow. międzychodzickim, skupiające czaple, kormorany, gęgoly, sokolki wodne i inne ptaki. Podobne rezerwy znajdują się w Durowie pow. wargowicki oraz w Golańkach w pow. żnińskim. Na uwagę zasługują także lasy złożone ze specjalnego drzewostanu jak w Strzelcach pow. Chodzież, gdzie na łące nadnoteciej znajdujemy skupienie brzozy niskiej lub w Bralinie, pow. Kępno, gdzie znowu zachowały się większe skupienia jodeł. Wiele niepowważanego uroku ma stary las bukowy nad jeziorem lutomskim. Tchnie nie dalekiej, kilkunastokilowej przeszłości wyciem, uzbudowanym okazami buków i grabów, duzo zachwytu woli „wyspa konwaliowa” w Mochach pow. wolsztynskim, otoczona wieńcem malowniczych jezior. Osobliwy urok posiada także las z wiśnią karłowatą w Markowicach pow. Września itd.

Szkoda, jedynie, iż wiele tych zakątków jest nieznanymi szerszemu ogółowi.

Ważny dla przykładu chociażby okolicę Poznania.

Czyż każdy zna uroczę obrazu rozległych lasów kobylnickich, przeciętych dolina Główną, albo przepiękną panoramę, rozpościerającą się u podnóża Dziewiczej Góry (142 m p.p. m.) ze srebrną wstęgą Warty i ciemnymi konturami lasów, które zatrzymał się dumaż nad wysokim brzegiem jeziora glinowickiego, porośniętym krzakami żarowca, w której nasył się widokiem doliny Sanicy, w której nasył perły białego w słońcu jeziora na lewo i lasami porośniętym wzgórz.

Jedynie wędkarze znają przepiękne jeziora, rozrzucone w lasach na szlaku Komorniki — Steszew — Rosnówko — Jezioro, jedynie niechętni odwiedzają krętą pociągającą dolinę Cwibny.

Godym bliższego zainteresowania jest szlak turystyczny Poldziska — Murowana Gosiłna, znaczący licznymi jeziorami.

Tępo rodzaju uroczysk, a tak mało odwiedzanych zakątków i szlaków turystycznych jest w Wielkopolsce aż nadto.

HUMOR KRAJOWY

Chłop polski — magnateria a komuniści

— Słyszałem, że podobnie był pan, panie Wątróbka na tym chińskim cyrku? — Faktycznie, byłem.

— Skądś pan wytrzymał bilety? — Przecież to było senne marzenie go dostać. — To też ja nie miałem biletu. — A jakżeś pan wzeździ? — Na waleta. Warszawiaki rodak z dziada przadziada zawsze sobie powadzi, tylko troszkę sprostali trzeba posiadać. Jakżem, wiesz pan, poszedł do tej kasy i zobaczyłem, że bileta zostały wyprzedane, zaczęły jeszcze sprzedają się zaczęła, mówię sobie — Walecie nie ma innej rady tylko za Chłopczyka musiał się przebrać, to cię wpuszczą.

Ponieważ że Głenia posiada w komedzie swój warok, który sobie w swoim czasie obełta, jak się za garsonkę zabrał, zawałitem go, wpuściłem jednem kołem pod kapelusze i poszłam do cyrku. Ale spotkałem swągą Piastuszkę, mówiła mi co i jak, a on w śmiech: Coś ty? Walecie? Przecież cię od razu nakryją — rudy chińczyk.

Faktycznie, Głenia jest blondynka i walecie był blond ciut, ciut w rudy wpadający.

— Ale nie — myślałem sobie — Pójdę rzyk-tyżek. Mówi w tym cyrku pomysła, że jeden się taki wybrak natury w Pekinie trafił i wjechał mnie. — I rzeczywiście dał się naciągnąć? — Nie, sam dalem spokój, jakem zoboseł, że trzech warszawiaków z czarnymi warokami odwailli od wejścia, to gdzie się będą pchał za swoim rudem. Wyśladka!

— No, toś pan nie był? — Zaraz, czekaj pan. To jeszcze nie koniec. Różne kandy ludzie obmyślali, tak się na ten rzyk dostał. Po chińsku z wożnymi rozmawiali w takim na przykład rodzaju: „czaj-czaj-kittaj”.

NADESŁANO

Pierwsze kroki Koła Teatralnego w Lille

Skorzystałem z okazji, by porozmawiać z prezesem Koła Teatr. im. Władysława Reymonta w Lille, z panem Cichonem, — na zebraniu tego Koła w Domu Polskim, przy rue du Vieux Faubourg — o warunkach pracy Koła, jak również dowiedzieć się o najbliższych jego planach w przyszłym sezonie.

Na powyższe zebranie, po raz pierwszy przybyło b. wiele członków, jak również wpięsało się dziesięciu nowych, co świadczy o nasileniu pracy Koła. Znaleźli się co prawda w Lille ludzie, którzy wszelkimi sposobami i przeróżnymi metodami dążyli do rozbięcia Koła, względnie sparaliżowania jego pracy.

„Sztuczka” nie udaję się, wręcz przeciwnie, liczba członków ostatnio zwiększyła się i będzie się w dalszym ciągu zwiększała.

W rozmowie z prezesem Koła p. Cichonem, starym i wypróbowanym działaczem emigracyjnym, tenże oświadczył mi, że Koło Teatralne jest bezwzględnie neutralne i apolityczne i, chce li tylko służyć sprawie polskiej, szczerząc wśród Polaków piękno słowa, pieśni i muzyki polskiej. Członkowie zarządu i członkowie Koła rekrutują się ze wszystkich prawie organizacji na terenie Lille.

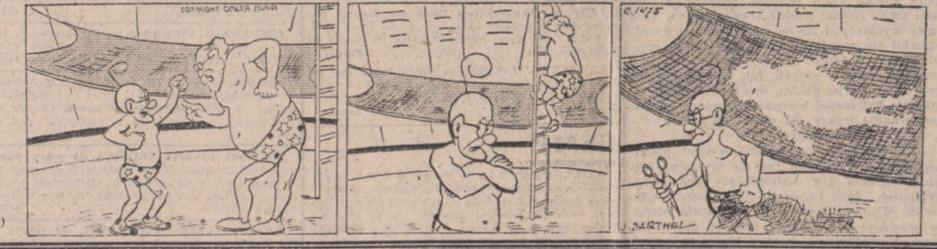
W dalszym ciągu rozmowy, p. Cichon zaznaczył, że Koło Teatralne nie mogą być instytucją handlową, nie można z nich zrobić w rodzaju zawodowego teatru, gdyż przede wszystkim Koło posiada charakter amatorski i statut zakazuje jakiegokolwiek zarobkowania artystom-amatorom w tym względzie. Każdy członek bowiem pracuje ideowo, dla sprawy polskiej.

Młodzież nasza nie słucha tych „szkodników” i obocho garnie się do pracy w Kole. Aktywni-amatorzy, przeważnie młodzież z tutejszych dawniejszych szronisk jak i również z innych organizacji na terenie Lille, przygotowują na rozpoczęcie sezonu oryginalną humoreskę w dwóch odsłonach, napisaną przez siebie.

Wiersze nadesłane PRZECZYTNIKOW

„Satyra prawde mowi, lecz wroclędo unajze. Przez wglad na prawo” no i obcyżar. Autor ukrył ludzi pod zwierząt postacie. Któręć godność z łatwością poznacie: Mówki to lud pracy ofiarne. Płuska — przykład wyszku lipidary. Pajzese silda — to ustroj i władza. Bak grofny cerber porzadku pilnuje. A trutnie czerpią soki, co lud produkuje.” PUER

Przygody Rafała Pigulki



Kłótnik z Rafała zachwycił, Bo jest słaby, nędzny, mały. Przyjrzyjcie się tej to scenie, Jak się kłóca na arenie. W wielkim cyrku Raf z kolegą, Rafał walczył jest na niego I układa plany „wielkie”. By się zemścić za obelgę. Wnet się „numer” rozpoczyna, Śniec ochronną Raf wyciema...

— Słyszałem, że podobnie był pan, panie Wątróbka na tym chińskim cyrku? — Faktycznie, byłem. — Skądś pan wytrzymał bilety? — Przecież to było senne marzenie go dostać. — To też ja nie miałem biletu. — A jakżeś pan wzeździ? — Na waleta. Warszawiaki rodak z dziada przadziada zawsze sobie powadzi, tylko troszkę sprostali trzeba posiadać. Jakżem, wiesz pan, poszedł do tej kasy i zobaczyłem, że bileta zostały wyprzedane, zaczęły jeszcze sprzedają się zaczęła, mówię sobie — Walecie nie ma innej rady tylko za Chłopczyka musiał się przebrać, to cię wpuszczą.

— Słyszałem, że podobnie był pan, panie Wątróbka na tym chińskim cyrku? — Faktycznie, byłem. — Skądś pan wytrzymał bilety? — Przecież to było senne marzenie go dostać. — To też ja nie miałem biletu. — A jakżeś pan wzeździ? — Na waleta. Warszawiaki rodak z dziada przadziada zawsze sobie powadzi, tylko troszkę sprostali trzeba posiadać. Jakżem, wiesz pan, poszedł do tej kasy i zobaczyłem, że bileta zostały wyprzedane, zaczęły jeszcze sprzedają się zaczęła, mówię sobie — Walecie nie ma innej rady tylko za Chłopczyka musiał się przebrać, to cię wpuszczą.

119) (Ciąg dalszy)

Scena ta tak usilnie na mnie podziałała, że znów wpadłam w omdlenie i dopiero pod wpływem działania tych kropel, Elso, powtórnie odżyłam przytomność.

„I cóż ty na to, Fultonie?” „Ja zawsze uważałem, że Anna Maria jest wariatką i potwarzam, że bany wariatkę nikogo do niczego nie obowiązują”.

— Stojsz pod ciężkim zarzutem! — mówiła Elsa ostrym, donośnym głosem — a gdy zaczynam się zastanawiać dochodzę do wniosku, że nikt inny tylko ty sprowadziłeś na nas to nieszczęście. Ty masz klucz od furtki ogrodowej i przez twoją sypialnię i łazienkę można było wejść do pokoju dziecka.

Ześ spał mocno można wierzyć lub też nie!

— A wiec wiesz — nie wierz i idź do diabła i wszystkich pierunów! — krzyczał Fulton i wyglądał przytym jak człowiek, który zupełnie stracił pa nowanie nad sobą. Uważał, że miał prawo uczynić to co uczynił i wszystko co się dzieje jest krzywdą wyłącznie jego.

— Tak, ja to zrobiłem! — krzyczał dalej, a głos rozlegał się po całym domu — to prawda! Sprowadziłem tę kobietę, otworzyłem furtkę, dałem jej

Franka i jeszcze zapłaciłem hojnie za to.

Myślałaś może, ty słodka obłudnico, że ci wszystko ujdzie bezkarnie, że ja będę służył obojętnie za cel drwin całego Nowego Jorku, że będę wychowywał syna twojego kochanka, o przelicylałaś się!

Z podniesionymi pięściami Fulton szedł na Else, jak gdyby chciał się rzucić na nią.

Elsa okiem nie mrugnęła, stała spokojnie i wyniosła.

— Proszę cię, Anno Mario, zostaw nas samych — zwróciła się po chwili do przyjaciółki — to, co mam z tym panem omówić musi stać się tylko w cztery oczy.

Anna Maria zwróciła na przyjaciółkę błagalne spojrzenie.

— Nie bój się moja droga, on mi nic nie zrobi, ludzie o tak niskim charakterze są zazwyczaj tchórze!

Anna Maria opuściła pokój. Elsa została sam na sam ze wściekającym się ze złości Fultonem.

— Woodrow — rzekła Elsa poważnie — to coś powiedział może być tylko wynikiem utraty przytomności!

— Hahahahaha! chęsz powiedzieć, że zwirowałem, ale nie bój się, mam więcej rozumu i przytomności umysłu od ciebie.

MIŁOŚĆ ZWYCIEŻA NIENAWIŚĆ



możliwość, zależało widocznie komuś na tym, żeby rzucić na mnie oszczerstwo!

— Kogo to może obchodzić, ciekaw jestem? — Tego ja nie wiem, tym bardziej, że zatrute strzały ludzi zwykli wyrzucać z ukrycia.

— Poezja! romantyzm...! — Nie rozumiem co to ma z romantyzmem do rzeczy!

— No, chyba żeś ty swój romans do końca doprowadziła, a może zechcesz zaprzeczyć.

— Woodrow, to jest bezcelne kłamstwo! Kochalam Hardinga, to prawda i on darzył mnie swoją wspaniałą, ale miłością nasza była czysta, święta. Wiem, że ty tego nawet pojąć nie zdołasz.

— Oczywiście, za tak bardzo glu-

wszystko przysięgnę, czy uwierzysz mi Woodrow?

— Nigdy, przynigdy! Mam dowód twej winy!

— Winc dobrze! — krzyknęła pełna zniecierpliwienia Elsa — uważasz zatem, że przestępstwem jest wyciągnąć własne dziecko — (powtarzam, że ono nie jest moim) z dna nędzy, że o wiele szlachetniej byłoby, zostawić je na głód i poniewierkę u Ovensów? Że nie byłoby to śmiertelnym grzechem matki wobec dziecka swego? Myślę co cheesz, ale przynaj Fulton, że grzechem postępowanie moje ale było.

— Aha! to już brzmi inaczej, coś okolo spowiedzi — zaśmiał się Amerykanin — teraz możemy dojść do porozumienia i zawrzeć przymierze. Wiesz przecież Elso, że kocham cię do wariactwa i gotów jestem zapomnieć o wszystkim tym bardziej, że kość niezgody usunięta jest na zawsze. Dziecko nigdy nie zobaczysz już i nigdy ono progu naszego domu nie przestąpi, a zatem możesz spokojnie zostać pod moim dachem. Chce jednak postawić jeszcze jeden warunek, mianowicie: ta twoja piękna przyjaciółka, którą niewiedomo skąd sprowadziłaś, musi opuścić nasz dom.

O, takich łatwowniuch jak ja, by z pierwszą lepszą się ożenić, nie wiele się znajdzie.

— A jeśli ja ci przysięgnę, Woodrow, że jestem czysta jak kryształ w całej tej sprawie, że dziecko jest obcym dzieckiem, a pokochołam je tylko dlatego, że jest miłe, ładne i nieszczęśliwe, że ktoś chciał mnie oszczerzyć i dlatego okłamał cię? Jeśli na to

wszystkie dobrodziejstwa ośmieliła się obrazić mnie. Zrozumiesz, że byłaby mi się w oku i dlatego musi się wynieść jutro rano.

— Jutro rano pójdzie — odparła Elsa stanowczo — a ja pójdę razem z nią.

— Co — co ty z nią? a dokąd, a po co, a dlaczego? Cóż ty będziesz robić beze mnie? Chyba nie wyobrażasz sobie, że będę cię wspierał. Żona, która uciekła, będzie mnie tyle obchodziła co pies, który się urwał z łańcucha.

— Proszę się uspokoić, ja od pana niczego nie żadam, każdy dolar pochodzący od niego byłby dla mnie parzył. Zresztą powzięłam postanowienie o puszczeniu domu pańskiego, jeszcze przed rozmową w cztery oczy.

— Elso, na Boga! nie rób głupstw! Pożalujesz tego przedęj czy później. Nie jesteś już tą małą modniarką z magazynu kapeluszy, gdzie cię poznałem. Przewykłaś do bogactwa, przepychu. Możesz wyrzucić złoto pełnymi garściami, jak się obędziesz bez luksusu? A może zamierzasz znów stroić obcę głowy, a może... tu czynięz uśmiech wyraźnie powziął od mu chodzi, ale nie wytrzymał i dokończył — tak jesteś piękna i możesz bardzo drogo sprzedać swą urodę, lecz wtedy nie byłabyś więcej warta od pierwszej lepszej! (Ciąg dalszy nastąpi)

# Wiadomości miejscowe z różnych stron

## Echa afery w Douai

### Jeden z przyjaciół Delmotte pokrył braki spowodowane sprzeniewierzeniami sekretarza sądowego

Douai. — Śledztwo w aferze Paul Delmotte, sekretarza generalnego sądu apelacyjnego w Douai postępuje naprzód.

Sędzia śledczy prowadzący tę sprawę — udał się w piątek do szpitala, gdzie przebywa Delmotte, żądając od niego wydania wszystkich papierów, jakie posiadał przy sobie. Wśród nich znajdował się list, jaki sekretarz sądowy napisał do swojej żony i syna, a w którym prosi o przebaczenie za krzywdę jaką im wyrządził.

Nowe badanie lekarskie potwierdziło, że Delmotte cierpi na głuchotę oraz że ma raka na dolnej wardze.

Pewien rolnik z Aubencheul-au-Bac, przyjaciel sekretarza sądowego zgłosił się w piątek wieczorem do obrońcy Delmotte, wręczając mu czek na 400 tysięcy franków, co stanowi równowartość złotych monet zabranych przez sekretarza sądowego z dawnego skarbku „Brygady Aniołów”. Za pieniądze te kupiono natychmiast brakujące monety, a w kilka godzin później p. Thery, który tymczasowo administruje sekretariatem sądu, udał się do Crétit du Nord, by umieścić to złoto w schowku zawierającym cały majątek jaki ma być wypłacony spałkobiercom Thelier i innym ofiarom „Brygady Aniołów”.

## RADIO - Aparaty

**najlepszych marek**  
można nabyć z ułatwieniem w placeniu  
w firmie: **PAUL GIBIAT** LENS (P.-de-C.)  
36, Cité Commerciale  
Specjalista od Radia - Odbiór starych aparatów

**BARLIN i HERSIN - COUPIGNY.** — Dzielniczką przebywającą na kolonjach w Commana (Finistere) pod kierownictwem ks. prob. Kedzierskiego, powracają do domów w czwartek, 9 bm. o godz. 13-ej.

## LEKARZ POLSKIEGO DOMU ZDROWIA

46, rue Gambetta LENS — Telefon: 494  
przyjmujemy codziennie od 9—12 i 2—5  
za wyjątkiem środy, soboty i świąt

## THOBOIS JARDENNE — LIEVIN

dostarcza MEBLE pierwszorzędnej jakości po cenach bardzo przystępnych  
Urządzenia magazynowe — Polki rozbieralne — Lady, itd...  
Wszelkie meble i wyroby stolarskie na zamówienie

## SPORT

### Po wyścigu naokoło Francji

### „Narodowiec” z wizytą u Walkowiaka i Cieliczki

### Miasto Montluçon urządziło wspaniałe przyjęcie dla Walkowiaka i Wrażenia kolarzy polskich z „Tour de France”

(Od własnego wysłannika „Narodowca”)

na skutek gwałtownego upadku Walkowiaka wykluczone z rywalizacji w etapie Genevra-Dijon, Walkowiak bowiem wyprzedził wszystkich kolarzy o kilkadziesiąt metrów. W chwili gdy wjeżdżał na stadion w Dijon, na którym znajdowała się meta, wziął zbyt ostrą skręt prowadzący się meta, wziął zbyt mocno skręt wysypiana była żuźlem. Kolarz przelazł się i upadł. Jadący za nim w odległości 150 metrów Deledda wpadł na niego. Skorzystał z sytuacji Belg który znajdował się około 300 metrów za Walkowiakiem i wjechał pierwszy na metę, Walkowiak podniósł się szybko i uścisnął odrobnie stracony z powodu upadku czas, ale o 27 sekund był za krótki i wpadł na metę o 27 sekund za pierwszym.

Fakt ten podkreśliła mocno prasa lokalna, która nie ukrywała rozczarowania młodego kolarza.

Okazuje się więc, że młody Walkowiak dopiero po przebyciu 4.000 kilometrów nabiera formy i stawał w jednym rzędzie z tak zwanymi „wielkimi”, czyli asami kolarstwa międzynarodowego.

Istotnie, gdy spotkał się Walkowiaka na jeździe po wyścigu, stwierdził jego doskonałą postawę fizyczną. Kolarz nie wykazywał zmęczenia.

Szramy i blizny na kolanach oraz na lokalach to rzecz zjawcza u wszystkich kolarzy, którzy przebyli kilka górskich „wycieczek”, albowiem upadki w górach, szczególnie przy zjeździe, to rzecz dość powszechna.

„Nauczylem się wiele”

Gdy postawiliśmy pytanie kolarzowi o jego najgorsze momenty podczas wyścigu, pośmiał się, że były nimi jazda na brukach i jazdy w Pirenejach oraz w Alpach.

— Jak to było ze zjazdami?

— Przy zjeździe starałem się być w czwartej grupie. Wtedy zjeżdżałem odważnie. Śledziłem nacielenie starych kolarzy na skrętach i naśladowałem ich. Gdy natomiast znalazłem się sam na szczytach, zjeżdżałem bardzo ostrożnie, szczególnie na zakrętach. Nie myślałem nawet wtedy o tym, że biorę udział w wyścigu, w którym czas gra tak olbrzymią rolę.

Obecni przy rozmowie kolarze potwierdzili, że sposób ten jest najlepszy.

— W czasie wyścigu naokoło Francji nauczyłem się bardzo wiele.

— Jak było z jazdą zespołową?

— Wiadomo, że każdy uczestnik wyścigu naokoło Francji jest członkiem zespołu (ekipy) i jest zobowiązany do solidarności zespołowej.

W pierwszych etapach jeden z czołowych członków mojego zespołu przyczynił się do poważnej straty czasu mojego i Cieliczki. Bywało, że traciłem po 20 minut w ciągu jednego etapu, by pomóc koleżance.

— Gdy zespół nasz przez szesć dni był w posiadaniu żółtej koszulki, obowiązki wszystkich członków zespołu, w celu utrzymania tego trofeum były bardzo wielkie i niejednokrotnie ciążyły nam w przedsięwzięciach indywidualnych.

Zespół nasz ożywił przy dobrym duchem i dlatego do końca trzymał się święcie.

— Jeżeli chodzi o słabe strony, wpływające niekorzystnie na kolarzy uczestników „Tour de France”, to balas.

— Tak, w każdym mieście, gdzie stawał się etap, z okazji przejazdu „Tour de France” odbywały się święta lokalne. Ulice były przepiękne. Ze zbiegowiska korzystali

## BALE - ZABAWY

**FRAIS-MARIS - DOUAI.** — (Wielki BAL). Z okazji przedłużenia „Dukana” na ulicy „Rue de l'Église”, Towarzystwo „Le Foyer” (Cierpliwie) w sali, w niedzielę, dnia 5 sierpnia, w godz. 8—11, z udziałem orkiestry „Foyer-Orchestre”, składającej się w większości z Polaków, pod batutą p. Victor Dubrulle. Podczas tego wieczoru rodzinnego, odbędzie się konkurs tańca o liczną nagrodę.

## Opłakana krowa zabiła rolniczkę

**DOURGES.** — W czwartek po południu, kiedy pani Boutry, rolniczka z Dourges udawała się na pastwisko, w pobliżu ulicy Panigony, nagle jedna z krow zrućła się na nią. Przewróciwszy rolniczkę na ziemię, krowa zadławiła jej kilka uderzeń rogami. Na krzyki napędziła nadbiegłych sąsiadów. Nieszczęśliwą odwieziono natychmiast do szpitala, gdzie stwierdzono konfinację na całym ciele oraz złamanie ręki. W piątek rano pani Boutry zmarła na skutek krwotoku wewnętrznego.

## Upił się po sprzeczce z żoną

**LOUVROIL.** — W piątek wieczorem z Sambry, na wysokości mostu Michaux ciało 47-letniego George Jeanne Stwierdzono, że popełnił on samobójstwo. W łcie skierowanym do swej siostry, denat oświadczył, że jego krok został podkorywany sprzeczka z żoną.

## Sokół

**LENS.** — Tow. Gimn. Sokół Lens 12 i 14, odbędzie swe miesięczne zebranie 5 sierpnia o godz. 11-ej w sali „Familia”. Sprawa wycieczki nad morze. Prosi się o liczną udział. Zarząd.

## Spadł ze strychu do piwnicy

**DOUAI.** — 66-letni Dennetière, stolarz zamieszkały przy ulicy Marcel-Sembat w Rost - Warendin spadł w czasie pracy przy budowlach, z wysokości strychu aż do piwnicy. Odnosił ciężkie obrażenia i został odwieziony do szpitala w Douai.

## Trup na torze kolejowym kolo Feignies

**VALENCIENNES.** — Na torze kolejowym w pobliżu stacji Feignies znaleziono w piątek rano zmiażdżone ciało mężczyzny. Złazł młody człowiek weszła śledztwo. Złazł młody człowiek weszła śledztwo. Złazł młody człowiek weszła śledztwo.

## Afera obyczajowa w Valenciennes

**VALENCIENNES.** — Policja tujejsza aresztowała panią Leblanc, zamieszkałą przy avenue de Condé, a zamieszkaną w afe obyczajowej.

## GOSPODARSTWO

### Żądajcie od swego sprzedawcy MYDŁO białe

**SAVON blanc parfumé du BEFFROI**

Zachowajcie starannie obrazek wieży BEFFROI, który wręczy Wam sprzedawca. Zbierajcie obrazki BEFFROI — za które czeka Was miła niespodzianka —

**Pocięcha dla dzieci**  
**Korzyść dla rodziców**

Zapamiętajcie, że należy się Wam obrazek wieży BEFFROI przy zakupie następujących produktów:

**KAWA — CZEKOLADA — OLIWA — MYDŁO białe perfumowane — CYKORIA**

**LE BEFFROI” najlepsze jakoś**  
po najniższej cenie

**Dla hurtowników**  
**Maison DELORAINE — Béthune i Arras**

## OSTRICOURT. — Zarząd Kl. Sport. Rapida

zawiadamia uczestników wyścigu do Revin (Ardenne), że wyjazd nastąpi w środę 15 sierpnia o godzinie 6.30 z siedziby Klubu „Stade du Rapide” z powrotem wrócimy w czwartek 16 sierpnia.

## AUTO-ECOLE A CARLIER

8, Pl. du Marché aux chevaux — BÉTHUNE  
Telefon: 932  
posiada najlepsze z okolicy i gwarantuje uzyskanie wszelkich praw jazdy w najbliższym terminie. — Liczne placówki w całej okolicy. — Informacje w Béthune pod powyższym adresem.

## Pożar kolo Hesdin — kilka milionów strat

**HESDIN.** — W piątek około godziny 12.30 wybuchł pożar w zabudowaniach gospodarskich farmy prowadzonej przez p. Fissillier w Chermiers. Mimo natychmiastowego przybycia straży pożarnej, kilka budynków spłonęło. Szkody oceniane są na kilka milionów franków. Pożar nastąpił przypuszczalnie na skutek rozżarzenia się siana.

## Pod wpływem hipnozy

wydala cygankom 150 tysięcy franków

**LILLE.** — Dwie cyganki weszły onegdaj do sklepu „Aux Caves de Flandres”, prowadzonego przez małżeństwo Camille Soma-Steenhuyse, w Bousbecq. W sklepie znajdowała się tylko cyganka wraz ze swoimi dziećmi. Jedną z cyganki zażądała od właścicielki wydania wszystkich pieniędzy z kasy. Jak w hipnotycznym śnie, cyganka spełniła nakaz cyganki, wydając jej 150 tysięcy franków. Pani Soma-Steenhuyse pozostała w tym stanie przez 24 godziny, nie mogąc w tym czasie odpowiedzieć na pytania policyjki.

## Polki

**LENS.** — Towarzystwo Polek im. Heleny Pa-drowskiej odbędzie zebranie w środę 8 sierpnia, o godz. 15.30 w p. Zohlierkiewicza. O licznym udział proszą.

## KSMP

**HAILLICOURT 5-ka.** — Zarząd K.S.M.P. zawiadamia wszystkich drużyn, iż zebranie odbędzie się w niedzielę 5 sierpnia w sali p. Bertrala. Wszelkie drużyny powinny przysłać na zebranie. Ważne sprawy. Zarząd

## Kombatanci

**Wizyta Związków Federacji P. O. O.**

W początkach sierpnia delegat Zarządu Głównego Federacji Polskich Obrońców Ojczyzny odwiedzi komitety organizacyjne Stowarzyszeń w skład Federacji wchodzących w Północnej Francji (Nord i Pas de Calais). W zebraniach, których przewodniczącym będzie, wniawi wzięcie udziału członkowie Zarządów Obojętych, członkowie Zarządu Kół oraz wszyscy wolni od pracy członkowie Związków sferowanych.

Zebrańta odbędzie się:

Okręg BRUAY EN ARTOIS, w poniedziałek 6 sierpnia, od godz. 17-ej w Bruay w sali Baru Polskiego.

Okręg LENS, w wtorek 7 sierpnia od godz. 17. w p. Zohlierkiewicza w Lens.

Okręg OIGNES w środę 8 sierpnia od godz. 17-ej w p. Böhme w Oignes.

Okręg ESCALOUX, w czwartek 9 sierpnia od godz. 17 w Masny w sali p. Labodziezkiego (droga wsłazi delegat miejscowego Kola Rez. i b. Wojsk. z biało-czerwonymi opaskami na ramieniu).

Okręg VALENCIENNES, w niedzielę 12 sierpnia w Valenciennes (blizsze dane w następnym komunikacie).

Prosimy ognia wszystkich Związków sferowanych o jak najliczniejszy wzięcie udziału w tych zebraniach.

ZARZĄD GŁÓWNY FED. P. O. O.

## Krwawa masakra w szpitalu

### Szaleniec zabił dwie osoby, spowodował śmierć trzeciej, oraz zranił 5 innych chorych

**GRENOBLE.** — Gwałtowne krzyki zakłóciły nagle ciszę nocną w szpitalu La Tronche, w piątek około godziny 3-ej nad ranem.

Poczęły się otwierać drzwi i okna, a przestraszone twarze wyrażały zaniepokojenie. Szluzba szpitalna została znalarnowana, 30-letni sanitariuszka rozległa się krzyki. Kiedy otworzył drzwi, znalazł przed sobą chorego o wytrzeszczonych oczach i z pianą na ustach. W ulamku sekundy chorey zadł sanitariuszki silnie pełnięcąc nożem. Ugodzony śmiertelnie w serce, Morfin zwał się na podłogę.

Tymczasem szalencie, ubrany w pyjame uciekł do ogrodu szpitalnego, a stamtąd do miasta.

W godzinie północy znalazł go na ulicy paterz policji, który w tym momencie nie wiedział jeszcze o tym co rozegrało się w szpitalu.

Szalenciec jest 24-letni Algierczyk, Said Bouderbala. Został on przyjęty do szpitala kilka dni temu, jako chory na reumatyzm.

W tragiczną noc sanitariuszka pełniąca służbę w tej sali zauważyła, że Algierczyk poczęł się rzucać na łóżko. Podeszła więc, aby go uspokoić. Wysilkij jej były jednak daremne. „Na pewno jest to atak epilepsji”, pomyślała sanitariuszka, postanawiając zawiadomić o tym lekarza. Nagle Bouderbala zerwał się i odepchnął sanitariuszkę brutalnie sanitariuszka poczęła wykrzykiwać w sali, wyrażając najrozmaitsze pogroźki.

Obudzeni chorzy wyrażali swoje niezadowolone.

W tym momencie Algierczyk wpadł w szal, Ujawszy „kaczkę” szpitalną poczęł nią zadawać ciosy na lewo i na prawo. Wreszcie zaważywszy noż, porwał go, zadając nim pełnięcąc choremu Joachimowi sanitariuszce, która starała się rozbroić szalencieca.

Wreszcie nastąpiło spotkanie z sanitariuszem Morfinem.

W kilka godzin później jeden z rannych zmarł.

Zmarł również pewien chory na serce, pod wpływem wrażeń wywołanego masakrą. 5 innych chorych jest rannych.

## Gdy 10-tonowa ciężarówka jedzie

### z szybkością 100 kilometrów na godzinę...

**BOULOGNE.** — 23-letni kierowca Jean-Pierre Hingrez, zamieszkały w la Colonne (Wimille) jechał w piątek 10-tonowa ciężarówka przez bld. Sainte-Beuve, gdzie prowadzone są roboty drogowe. Mimo ostrzeżeń w prawie zwolnienia szybkości, ciężarówka pedziła na tym odcinku z szybkością około 100 kilometrów na godzinę. Nie dziwnego, że zaczęła po drodze o mały samochód osobowy, rozbiłając zupełnie jego tył. Na szczęście nikt z osób znajdujących się w samochodzie nie odniósł ran.

Kierowca ciężarówki nie zatrzymał się jednak po tym wypadku, ale poczęł uciekać. Wobec jednak zakorkowania ulicy Falidherre, musiał się zatrzymać, akurat obok komisarzatu policji.

## Polskie Gimnazjum

dające uczniom francuską maturę państwową, przyjmują jeszcze zgłoszenia na rok szkolny 1951/52. Po informację proszę zwracać się pod adres: INSTITUTION ST. STANISLAS A OSNY (S. et O.), zaliczając 30 fr. na odpowiedź.

## 16-letni chłopiec zabił kochankę swojej matki

**TOULON.** — Krwawy dramat rodzinny rozegrał się w czwartek na terenie samotnej farmy, kilka kilometrów od stacji kolejowej Froidet (dep. Var).

W czasie gwałtownej sprzeczki między panią Tosello a jej kochankiem, Paul Boschet, 16-letni syn Tosello oddał z rewolweru 6 strzałów do tego ostatniego.

Trafiały w serce i w głowę. Paul Boschet poniósł śmierć na miejscu. Młody zabójca uciekł, ale nieco później oddał się w ręce policji w Antibes.

## PLYTY POLSKIE

Firma **PATHE - MARCONI - COLUMBIA** wypuszcza na sprzedaż **PLYTY polskie** W każdej polskiej rodzinie powinny się znajdować:

„CZERWONE MAKI NA MONTE CASINO” słynna piosenka Ref-Rena.

„PIESN O MOJEJ WARSZAWIE” śpiewane przez Krystynę Paczkowską oraz prosenki sentyment. Alfreda Chęra.

„GDY WROCISZ”

„JA MAM TYLKO CIEBIE” itd. itd.

Zadajcie kompletną listę płyt polskich w firmie:

**PATHE - MARCONI**  
251, Rue du Fbg. Saint Martin — PARIS, lub w p. SECTION POLONAISE de la RADIODIFFUSION FRANCAISE, Bureau 603 118, Champs-Elysees, 118 — PARIS (8-e).  
Znajdąc numery powyższych płyt, możecie je zamówić u każdego sprzedawcy płyt lub też w księgarniach polskich.  
Jeżeli chcecie, ażeby inni kochali Polskę — podarujcie w prezencie płyty polskie. Wszelkie francuskie Przyjacielom. Pieni polskie na pewno im się spodobają. (63 st.)

## GUZIKI z materiału

(różne modele)  
do płaszczy, kostiumów, bluzek  
wykonuje po niskiej cenie  
(dla krawców 10% zniżki)  
**Witold NOWAK**  
22, Rue Voltaire  
**BILLY-MONTIGNY**  
(P.-de-C.)

## DROBNE OGŁOSZENIA

● Listy dotyczące ogłoszeń adresować „Narodowiec” LENS (P. de C.)  
● Na odpowiedź lub na przekazanie zgłoszeń na ogłoszenia, które ukazywały się pod numerem, lecz bez adresu, załączony należy do listu znaczki, a na kopercie oprócz adresu podać należy w lewym rogu od dołu bardzo wyraźnymi cyframi numer, który zamieszczony był na końcu danego ogłoszenia.  
● Wszelkie listy i zgłoszenia, które wpłynęły do Redakcji na ogłoszenie pod numerem, dostarczamy bezpośrednio na adres osoby, która zamówiła dane ogłoszenie. — Adresów osób, które podały ogłoszenia „Matrymonialne” pod numerem nie ujawniamy.  
● Ceny za Drobne Ogłoszenia podane są poniżej nad każdą rubryką i rozumieją się za jednorazowe zamieszczenie ogłoszenia.  
Za ogłoszenia Redakcja nie odpowiada.

## Wolne miejsca 300 fr.

(za ogłoszenia nie przek. objętości 3 wierszy, za każdy dalszy wiersz dolicza się 75 fr.)

Potrzebne od 1. września br. do Paryża, MAL-ENSTWISTO; żona jako kucharka, znajdująca się w wieku 40 lat; ma jak i jej 12 do wszelkich robót, posiada doskonałą swą zawód. Poważne referencje wymagane. Dobra płaca. Miejsce wolne. Pisać do: CRUZ-VALER, Hotel Royal, DEAUVILLE (Calvados). (1794)

## Kupno — Sprzedaż 500 fr.

(za ogłoszenie nie przek. objętości 4 wierszy, za każdy dalszy wiersz dolicza się 100 fr.)

GARAŻ (na samochód osobowy) w dobrym stanie, do sprzedania. — Zgłosz. pod adresem: 2, Rue Courbet, VENDIN-LE-VIEUX (Fosse 8) (P.-de-C.) (1792)

## Matrymonialne 600 fr.

(za ogłoszenie nie przek. objętości 4 wierszy, za każdy dalszy wiersz dolicza się 100 fr.)

POLAK, kawaler, lat 29, przystojny, wysokiego wzrostu, materialnie niezależny, zam. w Anglii, pragnie poznać PANNE, młodego ułożenia, chętną na zam. w Anglii. Cel matrymonialny. — Oferty z fotogr. do „Narodowca” pod nr. 1797.

Dwaj POLACY, kawalerowie, w wieku 33 i 40 lat, właściciele domu, pragną poznać samotną POLKĘ, w odpowiednim wieku, w celu matrymonialnym. Klimat i warunki życiowe bardzo dobre. — Oferty do: Mr. A. WRONKA, 311, Princess Highway, St. Peters, SYDNEY (Australia). (1798)

## Różne 500 fr.

(za ogłoszenie nie przek. objętości 4 wierszy, za każdy dalszy wiersz dolicza się 100 fr.)

Zgubiono dwie BEZCIKI na szosie Lens do Dun-kieryi, Łaskawego znalazcę uprasza się o zawiadomienie, za wyprzedzeniem, pod adresem: GOURLET, Brasserie à HENIN-LIETARD (P.-de-C.) Tel. 15.

## TLUMACZ-PRZYSIĘGŁY

Ważne na całą Francję w sprawach: study, naturalizacja, metryki, rozowy, niepełnościowa, sprawozdanie rodzin, USA, Kanada, Australia, D.P. Ministerstwa, Prefektury, Konsulaty. — Expert — Traducteur — Jur. **M. JAROSZYK, 59, Bld. Poniatowski, Paris 12**

## Ważne dla wyjeżdżających za granicę!

TYLKO

**Biurowo Podróży „EXPRESS”**  
LILLE, 4, rue des Ponts de Comines, Tel. 502 05  
BILLY-MONTIGNY — 127, rue Nationale, Tel. 55  
OIGNES — 102, rue Pasteur, Tel. 64  
BRUAY-EN-ARTOIS — 35, r. Ch. Marland, Tel. 234  
Wystawiają wycieczki do krajów zagranicznych: NICZE DO KANADY — U.S.A., AUSTRALII i do innych państw.  
● Odjazdy regularne w każdym miesiącu.  
● Rezerwacja miejsc na statkach.  
● Wyrabianie dokumentów podróży i wiz na wyjazdy wycieczkowe do krajów zagranicznych.  
● Wysyłka paczek dla rodzin w Polsce, w Niemczech i w tynnych.

## TLUMACZ-PRZYSIĘGŁY - C. BYSTRON

Przygotowuje papiery do ŚLUBU, NATURALIZACJI, RENT H. — sprawozdanie dokumenty. TLUMACZENIA wpraw w całej Francji. Listy adresować:  
**Mr. C. BYSTRON — Traducteur Juré 7, rue Jacquart MARQUÉ - en - BAROEUL (Nord)** Zaliczając znaczek za odpowiedź

## Imprimerie M. Kwiatkowski - LENS

Le Gérant: Léon GARSTKA — LENS  
Travaux exécutés par des ouvriers syndiqués Travailleurs du Livre

## Imprimerie M. Kwiatkowski - LENS

Travaux exécutés par des ouvriers syndiqués Travailleurs du Livre